

گزارش عملکرد

مرکز آمار ایران

سال ۱۴۰۳

مقدمه.....	۳
۱-تحقق اجرای طرح های آماری و ارائه نماگرهای اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشور در سال ۱۴۰۳.....	۵
۲- تهیه محاسبات ملی(شامل حساب های ملی، منطقه ای و حساب های فصلی و نرخ رشد اقتصادی استانی).....	۱۷
۳- پوشش شاخص های برنامه هفتم توسعه در فهرست آمارهای رسمی کشور.....	۲۱
۴-آمار رسمی تولیدشده به روش ثبتی.....	۲۲
۵- سایر فعالیت های مربوط به تولید آمار.....	۲۳
۶- دولت الکترونیک و هوشمندسازی نظام آماری.....	۳۰
۷- اطلاع رسانی و تسهیل دسترسی به آمارهای رسمی.....	۳۲
۸- ارتقای همکاری های ملی و بین المللی.....	۳۷
۹- استقرار نظام برنامه ریزی و بهبود عملکرد.....	۴۱
۱۰- مدیریت منابع انسانی، توسعه سازمانی و توانمندسازی کارکنان.....	۴۵
۱۱- برخی از مهم ترین نشریات و گزارش های مرکز آمار ایران.....	۲۹
۱۲- اقدامات مربوط به پژوهشکده آمار.....	۵۱

مقدمه

مرکز آمار ایران با توجه به رویکرد نوین مبنی بر «گذار از نظام آمارهای سنتی به نظام آمارهای ثبیتی‌مبنی»، اجرای اولین سرشماری عمومی نفوس و مسکن به روش ثبیتی‌مبنا در سال ۱۴۰۵ را پس از اخذ مصوبه شماره ۲۱۲۴۷/ت/۵۷۵۱۵ هـ مورخ ۱۳۹۹/۳/۳ هیئت وزیران در دستور کار قرار داده است و به همین منظور اقداماتی را هرساله برای برنامه‌ریزی اجرای این سرشماری و تعامل و هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی انجام می‌دهد.

سال ۱۴۰۳ برای مرکز آمار ایران، سالی توأم با چالش‌ها و فرصت‌های بی‌شماری بود. در حالی که با محدودیت‌های مختلفی در مسیر تحقق اهدافمان برای برنامه‌ریزی سرشماری ۱۴۰۵ روبرو بودیم، توانستیم با تکیه بر توانمندی‌های داخلی و تلاش بی‌وقفه، به دستاوردهای قابل توجهی دست یابیم. این مرکز براساس وظیفه قانونی خود و همچنین اهمیت موضوع امنیت غذایی در کشور، سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ را با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، دستگاه‌های اجرایی و استان‌ها به اجرا در آورد و برای اولین بار نتایج اولیه این سرشماری را در اسفند ماه همان سال از طریق درگاه ملی آمار اطلاع‌رسانی نمود.

از دیگر اقدامات مهم و تأثیرگذار در نظام آماری کشور، بررسی و تصویب چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور در ۶۲مین جلسه شورای عالی آمار بود که تکالیف این برنامه برای اجرا به دستگاه‌های ذی‌ربط ارسال شده است.

از دیگر دستاوردهای این مرکز می‌توان به توفیق کسب رتبه **خوب** در ارزیابی عملکرد شاخص‌های عمومی و اختصاصی سال ۱۴۰۲ دستگاه‌های اجرایی در سطح ملی اشاره داشت که در پی هم‌افزایی و مشارکت همه کارکنان به دست آمد.

در ادامه گفتنی است مرکز آمار ایران در این سال در راستای اهداف کلان خود و انجام برنامه توسعه ملی آمار فعالیت‌های اجرای آمارگیری‌های نمونه‌ای و تمام‌شماری‌ها، طرح‌های تفصیلی ویژه جداول داده-ستانده، به‌هنگام‌سازی چارچوب آماری طرح‌های آماری و نقشه‌های آماری، استخراج نتایج آمارگیری‌ها، تهیه حساب‌های ملی تفصیلی به قیمت‌های جاری و ثابت، حساب‌های منطقه‌ای و فصلی، تهیه شاخص قیمت‌ها، استانداردسازی تعاریف و مفاهیم، ترجمه، بازنگری و تدوین طبقه‌بندی بین‌المللی، پیاده‌سازی چارچوب کیفیت آمارهای مرکز آمار ایران و نظام آماری، توسعه و نگهداشت سیستم مدیریت امنیت اطلاعات، ارتقا، توسعه و نگهداری زیرساخت‌های نرم‌افزاری، ارتباطی و امنیتی، اجرای فرایند رصد و ارزیابی دستگاه‌های اجرایی در اجرای تکالیف برنامه ملی توسعه آمار کشور، ارتقای ارتباطات ملی و بین‌المللی،

برگزاری دوره‌های آموزشی به صورت مجازی یا حضوری، اطلاع‌رسانی آماری از طریق درگاه ملی آمار، انتشار سالنامه آماری و نتایج طرح‌های آماری، چکیده‌ها، گزارش‌های آماری و اطلاع‌نگاشت‌ها، جداول آماری سری زمانی و... را با جدیت به انجام رسانده‌است.

در پایان، برخود لازم می‌دانم از تمامی مدیران و کارکنان متخصص، صدیق و پرتلاش مرکز آمار ایران و پژوهشکده آمار، همکاران معاونت آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور که در اجرای فعالیت‌های این مرکز و اعتلای نظام ملی آمار ایران سهیم بوده‌اند، تشکر و قدردانی نمایم.

فلامرضا کوردزی
معاون رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور
ورئیس مرکز آمار ایران

اجرای طرح های آماری

آمارگیری از نیروی کار

طرح آمارگیری از نیروی کار با هدف دستیابی به شاخص های فصلی و سالانه نیروی کار و تغییرات آن در سطح کل کشور و استان ها، از بهار ۱۳۸۴ اجرا شده است. طرح آمارگیری نیروی کار براساس نیاز برنامه ریزان و با هدف شناخت ساختار و وضعیت جاری نیروی کار و تغییرات آن از طریق محاسبه شاخص های فصلی و سالانه نیروی کار، از جمله نرخ مشارکت اقتصادی، نرخ بیکاری و تغییرات آنها طراحی شده است. این طرح منطبق بر آخرین توصیه های سازمان بین المللی کار است و برای مقایسه بین المللی شاخص های نیروی کار، امکان بهتری را فراهم می کند. در این طرح، برای بهبود برآورد تغییرات، از روش نمونه گیری چرخشی استفاده شده است. برای دستیابی به برآوردهای فصلی و با توجه به ماهیت اقلام و سؤال های پرسش نامه، آمارگیری در ماه میانی فصل در دو هفته مشخص انجام می شود و برخی سؤال های پرسش نامه در مورد هفته قبل از آن دو هفته (هفته های مرجع) پرسیده می شود. همچنین در این طرح به دلیل ماهیت ادواری آن از نمونه پایه استفاده می شود. نمونه پایه، نمونه ای است که می توان از آن برای چند دوره از یک آمارگیری ادواری یا چند آمارگیری، زیرنمونه هایی انتخاب کرد. اجرای این آمارگیری به صورت فصلی و انتشار نتایج آن به صورت فصلی و سالانه است.

آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی

هدف کلی طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار، برآورد متوسط هزینه ها و درآمد یک خانوار شهری و یک خانوار روستایی در سطح کشور و استان ها است. اهمیت این طرح در امکان بررسی الگوی مصرفی خانوارهای شهری و روستایی، مطالعه روند مصرف کالاها و خدمات، ارزیابی آثار سیاست های اقتصادی در زمینه تأمین عدالت اجتماعی، بررسی توزیع درآمد و امکانات و تسهیلات خانوارها، مطالعه روابط متقابل ویژگی های اجتماعی - اقتصادی خانوارها و فراهم آوردن امکان بررسی خانوارهای زیر خط فقر و سرانجام نقش مهم آن در تأمین اطلاعات مورد نیاز حساب های ملی و منطقه ای، به خصوص در بررسی ها و برنامه ریزی های اقتصادی اجتماعی کشور است.

نتایج این آمارگیری در تصمیم گیری ها، برنامه ریزی ها و پژوهش های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مورد استفاده سیاستگذاران، برنامه ریزان و پژوهشگران کشور قرار می گیرد. این طرح از طریق مصاحبه تلفنی یا

حضور با خانوار و تکمیل پرسش‌نامه، اطلاعات مربوط به خصوصیات اجتماعی - اقتصادی خانوار، هزینه‌های خوراکی و غیرخوراکی و درآمد خانوار جمع‌آوری می‌شود.

با اجرایی نمودن فرایند بررسی و اصلاح داده‌های پرت در نرم‌افزار آمارگیری و توسط کارشناسان استانی، امکان استفاده از اطلاعات فصلی آمارگیری هزینه و درآمد خانوار در محاسبه رشد ناخالص ملی فصلی در پایان هر فصل فراهم و با توجه به استخراج نتایج به صورت فصلی، تهیه حساب‌های زودرس امکان‌پذیر شد.

آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی دارای ۱۰ نفر کارکن و بیشتر

هدف اصلی از طراحی و اجرای این آمارگیری تهیه زمینه اطلاعاتی مناسب از ویژگی‌های کارگاه‌های صنعتی، جهت برنامه‌ریزی توسعه صنعتی، اتخاذ سیاست‌های اقتصادی و ارزیابی نتایج حاصل از اجرای برنامه‌های توسعه صنعتی و اعمال سیاست‌های اقتصادی است. آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی دارای ۱۰ نفر کارکن و بیشتر از سال ۱۳۵۱ به صورت سالانه به جز سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ در تمامی سال‌ها در سراسر کشور اجرا شده است.

از اهداف اجرای این طرح می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود.

- محاسبه ارزش افزوده در کارگاه‌های صنعتی؛
- بررسی وضعیت اشتغال و متوسط حقوق و دستمزد در کارگاه‌های صنعتی؛
- بررسی میزان تولید به تفکیک استان و کد فعالیت در کارگاه‌های صنعتی؛
- بررسی میزان مصرف حامل‌های انرژی به تفکیک کد فعالیت در کارگاه‌های صنعتی؛
- بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری در بخش صنعت؛
- بررسی میزان واردات و صادرات مواد اولیه و محصولات؛
- بررسی میزان ظرفیت انبارهای موجود در صنایع مختلف؛
- بررسی وضعیت بهداشت و ایمنی در کارگاه‌های صنعتی؛
- اطلاع از وضعیت سیستم‌های حسابداری و فروش در کارگاه‌های صنعتی؛
- بررسی میزان استفاده از تکنولوژی و فناوری اطلاعات در کارگاه صنعتی؛
- بررسی وضعیت صنعت بر حسب منطقه جغرافیایی.

آمارگیری از کارگاه‌های دارای فعالیت تحقیق و توسعه (کارگاه‌های صنعتی، شرکت‌های دانش بنیان، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی)

تحقیق و پژوهش، عامل ضروری و انکارناپذیر رشد و توسعه اقتصادی است. توجه به پژوهش در زمینه‌های مختلف در میان جوامع چنان گسترش یافته است که کشورها در پی افزایش سهم هزینه‌های تحقیق و توسعه از تولید ناخالص ملی خود می‌باشند. سیاستگذاران و برنامه‌ریزان برای تدوین برنامه‌های توسعه‌ای نیازمند آمارهای حوزه علم، فناوری و نوآوری می‌باشند. آمارهای تحقیق و توسعه به عنوان بخش مهمی از آمارهای این حوزه از یک سو از مطالبات شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری، شورای عالی انقلاب فرهنگی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و از سوی دیگر نیاز محققان و پژوهشگران دانشگاهی و سازمان‌های بین‌المللی می‌باشد. مرکز آمار ایران در راستای پاسخ به نیاز کاربران، آمارگیری از فعالیت‌های تحقیق و توسعه را از سال ۱۳۷۶ اجرا کرده است.

هدف‌های تفصیلی این طرح عبارتند از:

- محاسبه تعداد کل محققان به تفکیک سطح تحصیلات، گروه علمی و جنس در سطح استان و بخش نهادی؛
- محاسبه تعداد کل سایر کارکنان تحقیق و توسعه به تفکیک نوع حرفه و جنس در سطح استان و بخش نهادی؛
- محاسبه تعداد محققان معادل تمام وقت به تفکیک سطح تحصیلات، گروه علمی و جنس در سطح استان و بخش نهادی؛
- محاسبه تعداد سایر کارکنان معادل تمام وقت به تفکیک نوع حرفه و جنس در سطح استان و بخش نهادی؛
- محاسبه تعداد پروژه‌های تحقیق و توسعه به تفکیک نوع پروژه و گروه علمی در سطح استان و بخش نهادی؛
- محاسبه هزینه‌های تحقیق و توسعه در سطح استان و بخش نهادی.

آمارگیری از فعالیت‌های ساختمانی بخش خصوصی در نقاط شهری کشور

بخش ساختمان یکی از بخش‌های بسیار مهم اقتصادی کشور است که سهم قابل توجهی از اشتغال، تولید ناخالص داخلی، تشکیل سرمایه و کل سرمایه‌گذاری ثابت کشور را به خود اختصاص می‌دهد. ویژگی‌های کالبدی و فیزیکی محصولات این بخش نیز از اهمیت فراوانی برخوردار هستند. هدف اصلی از اجرای طرح آمارگیری از فعالیت‌های ساختمانی بخش خصوصی و تعاونی کشور، محاسبه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در بخش ساختمان در نقاط شهری کشور است که اطلاعات مفیدی را برای کاربران داشته است.

آمارگیری از گردش‌گران ملی

اهمیت صنعت گردش‌گری در شکوفایی اقتصادی ایجاب می‌نماید تا نظام آماری منسجم و پویایی در این بخش استقرار یافته، تولید و انتشار آمار و اطلاعات مورد نیاز برنامه‌ریزان در دستور کار قرار گیرد. بدون شک ایران با تاریخی کهن و فرهنگی غنی با وجود میراث فرهنگی، جاذبه‌های طبیعی و تنوع آب و هوایی یکی از مقصدهای مهم گردش‌گرپذیر جهان است که در صورت برنامه‌ریزی مناسب، به یکی از منابع تولید ثروت در کشور تبدیل خواهد شد.

تولید و انتشار آمار و اطلاعات حوزه گردش‌گری از نیازهای مهم بخش فرهنگی کشور است که مسئولیت و همکاری نزدیک بیش از پیش همه دست‌اندرکاران این حوزه را در این مهم می‌طلبد. اولین آمارگیری ملی در حوزه گردشگری در سال ۱۳۸۷ در سطح کشور به اجرا در آمد. تا قبل از این آمارگیری، اطلاعات منسجم و قابل اعتمادی در حوزه گردش‌گران ملی وجود نداشته‌است. از اهداف مهم این طرح می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- بررسی و شناخت الگوهای گردشگری ملی خانوارهای معمولی ساکن کشور؛
- تعداد سفرها برحسب مقصد سفر(بومی-خروجی)، نوع سفر(بدون اقامت شبانه-با اقامت شبانه) در سطح کل کشور؛
- تعداد سفرها برحسب هدف اصلی سفر، شیوه سفر، وسیله نقلیه مورد استفاده و نوع اقامتگاه مورد استفاده در سطح کل کشور؛
- تعداد کل سفرها بر حسب جنس، میزان تحصیلات، وضع فعالیت، وضع شغلی و وضع زناشویی سرپرست خانوار در سطح کل کشور؛
- تعداد خانوارها برحسب وضعیت سفر به تفکیک بعد خانوار، برخورداری از وسیله نقلیه و نحوه تصرف محل سکونت در سطح کل کشور؛
- تعداد خانوارها برحسب وضعیت سفر به تفکیک جنس، میزان تحصیلات، وضع فعالیت، وضع شغلی و وضع زناشویی سرپرست خانوار در سطح کل کشور؛
- تعداد سفرها و نفر _ شب اقامت در بیست شهری و شهرستان که بیشترین مقصد، بازدید، مقصد اصلی بوده‌اند؛
- تعداد سفرها و نفر _ شب اقامت به تفکیک استان بازدید شده و مقصد؛
- هزینه‌های گردش‌گری بومی به تفکیک اقلام اصلی بر حسب نوع سفر در سطح کل کشور؛
- هزینه‌های گردش‌گری خروجی به تفکیک اقلام اصلی در سطح کل کشور؛

عناوین دیگر طرح‌های آماری که در سال ۱۴۰۳ اجرا شده‌اند عبارت است از:

- آمارگیری از معادن کشور؛

- گردآوری اطلاعات پروانه‌های ساختمانی صادرشده توسط شهرداری‌های کشور؛
- آمارگیری از کارگاه‌های جامع بازرگانی و خدمات؛
- آمارگیری از کشتار طیور؛
- آمارگیری از دام سبک؛
- آمارگیری از دام سنگین؛
- آمارگیری از کشتار دام؛
- آمارگیری از قیمت تولیدکننده خدمات؛
- آمارگیری از قیمت تولیدکننده محصولات مرغداری‌های صنعتی کشور؛
- آمارگیری از قیمت تولیدکننده محصولات گاوداری‌های صنعتی کشور؛
- آمارگیری از دستمزد نیروی انسانی شاغل در طرح‌های عمرانی؛
- آمارگیری از کرایه ماشین‌آلات مورد استفاده در طرح‌های عمرانی؛
- آمارگیری از قیمت تولیدکننده بخش صنعت؛
- آمارگیری از اجاره بهای خانوار شهری؛
- آمارگیری از قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری؛
- آمارگیری از متوسط قیمت محصولات و هزینه خدمات کشاورزی؛
- آمارگیری از قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی؛
- آمارگیری از قیمت نهاده‌های ساختمانی؛
- فهرست‌برداری از خانوارها؛
- آمارگیری از گذران وقت.

سرشماری‌ها

اجرای سرشماری عمومی کشاورزی سال ۱۴۰۳:

چالش‌های امنیت غذایی در دنیا کشورها را به شدت درگیر خود کرده است. از طرفی توسعه پایدار کشورها ارتباط مستقیمی با تأمین مواد اولیه مورد نیاز صنایع و ارائه خدمات مطلوب به افراد جامعه دارد. در کشور ما، بخش کشاورزی تأمین‌کننده بخش قابل توجهی از مواد اولیه مورد نیاز بخش‌های دیگر بوده و علاوه بر آن، اشتغال و معیشت بسیاری از افراد جامعه به‌ویژه در مناطق روستایی، عشایری و کم‌برخوردار به‌طور مستقیم با

این بخش مرتبط است. همچنین صادرات و واردات محصولات کشاورزی نیز سهم به‌سزایی در تجارت خارجی کشور داشته و بخش قابل توجهی از نیازهای ارزی کشور را به خود اختصاص می‌دهد. بنابراین این بخش نیازمند وجود داده‌های باکیفیت و به‌هنگام در پایین‌ترین سطوح جغرافیایی است که تنها از طریق **سرشماری عمومی کشاورزی** به دست خواهد آمد. از طرفی اجرای طرح‌های آمارگیری نمونه‌ای مقیاس‌بزرگ زراعت، باغداری و دامداری که بیش از ۹۰ درصد ارزش‌افزوده بخش را به خود اختصاص داده‌اند، نیازمند چارچوب آماری به‌هنگام هستند که از سرشماری قابل حصول است.

سابقه اجرای سرشماری عمومی کشاورزی

سرشماری کشاورزی، گردآوری اطلاعات فعالیت‌های مختلف کشاورزی از بهره‌برداران کشاورزی است. بر اساس آخرین سرشماری که در سال ۱۳۹۳ اجرا شده‌است، بیش از ۴ میلیون بهره‌بردار کشاورزی در کشور وجود دارد که ۹۰ درصد آن‌ها، در مناطق روستایی واقع شده‌است. در ایران تا کنون پنج سرشماری در سال‌های ۱۳۵۲، ۱۳۶۷، ۱۳۷۲، ۱۳۸۲ با استفاده از ابزار کاغذی و سال ۱۳۹۳ با استفاده از ابزار الکترونیکی «تبلت» اجرا شده‌است. مقایسه سرشماری‌های کشاورزی در کشورها نشان می‌دهد که کشور ایران به لحاظ تعداد سرشماری در منطقه آسیا با پنج سرشماری جزو کشورهای پیشرو است.

اهمیت اجرای سرشماری عمومی کشاورزی

سرشماری عمومی کشاورزی اطلاعات مهمی را از فعالیت‌های کشاورزی کشور در سطح کوچک‌ترین واحد جغرافیایی ارائه می‌دهد که تنها با اجرای سرشماری قابل حصول است. برخی از دلایل دیگری که اجرای سرشماری در سال ۱۴۰۳ را دو چندان نمود؛ به قرار زیر است:

- مطابق ماده ۳ قانون مرکز آمار ایران و ماده ۱۰ قانون احکام دائمی برنامه توسعه کشور به منظور حفظ سری زمانی آمارهای بخش کشاورزی و به‌هنگام‌سازی بهره‌برداران کشاورزی، سرشماری یاد شده باید در پاییز سال ۱۴۰۳ اجرا شود.
- مطابق توصیه سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (فائو) سرشماری کشاورزی می‌بایست در بازه‌های زمانی حداکثر ده‌ساله انجام شود.
- اطلاعات حاصل از این سرشماری، تأمین‌کننده نیازهای چارچوبی و آمار پایه این بخش در سطح کوچک‌ترین واحد جغرافیایی مورد نیاز مرکز آمار ایران، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان‌های متولی تنظیم بازار، تصمیم‌سازان، تصمیم‌گیران، برنامه‌ریزان، پژوهشگران و ... می‌باشد.
- برای برنامه‌ریزی صحیح در بخش کشاورزی، نیاز به اطلاعات دقیق و به‌هنگام در سطح آبادی‌ها و شهرها است که فقط از سرشماری به دست خواهد آمد.

- طرح‌های آمارگیری نمونه‌ای کشاورزی به‌ویژه طرح‌های خانواری و مقیاس بزرگ مانند آمارگیری‌های باغداری، زراعت، دامداری و طرح‌های ویژه حساب‌های اقتصادی (مانند جدول داده _ ستانده) با استفاده از چارچوب سرشماری اجرا می‌شود. نتایج طرح‌های یاد شده نشان می‌دهد تغییرات چارچوب سرشماری عمومی کشاورزی ۱۳۹۳ موجب افزایش خطای نمونه‌ای در طرح‌های مذکور در سال‌های اخیر شده است.

اهداف سرشماری

- تهیه چارچوب آماری برای آمارگیری‌های نمونه‌ای؛
- تولید اطلاعات ساختاری در سطوح جغرافیایی کوچک با قابلیت ارائه در طبقه‌بندی‌های چندبعدی؛
- فراهم شدن اطلاعات معیار (benchmark) برای مقایسه و اطمینان از صحت اطلاعات حاصل از اجرای طرح‌های آماری.

واحد آماری

بهره‌برداری کشاورزی، واحد آماری پیشنهادی فائو برای اجرای سرشماری‌های کشاورزی است.

پوشش

طبق توصیه فائو، سرشماری کشاورزی باید همه بهره‌برداری‌های کشاورزی در سراسر کشور از جمله نقاط شهری را پوشش دهد.

چارچوب

فهرست بهره‌برداری‌های کشاورزی موجود در ثبت‌های اداری (بدون از قلم افتادگی یا تکرار) به‌عنوان چارچوب سرشماری بسیار مفید دانسته شده است. در این سرشماری نیز، اطلاعات موجود در وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر، سازمان دامپزشکی، مرکز ارتباطات و فناوری اطلاعات و ...) دریافت و از آن برای تهیه فهرست بهره‌برداران برای تعدادی از آبادی‌ها و شهرها استفاده شده است.

توصیه‌های فائو و سال اجرای سرشماری

بخش آمار سازمان فائو هر ده سال یک بار، مجموعه‌ای از توصیه‌ها، روش‌ها و پیشنهادها را در قالب برنامه‌ای با عنوان «برنامه سرشماری جهانی کشاورزی» به جهانیان عرضه می‌کند. آخرین برنامه، «برنامه سرشماری جهانی کشاورزی ۲۰۲۰»، حاوی توصیه‌ها و راهنمایی‌های گران‌بهای است. از جمله تأکید می‌کند که

طی سال ۲۰۱۵ لغایت ۲۰۲۴، کشورها انجام حداقل یک سرشماری کشاورزی را در برنامه فعالیت‌های آماری کشاورزی خود منظور کنند.

اقدام آماری و روش گردآوری داده‌ها

اقدام آماری متنوعی برای درج در پرسش‌نامه بهره‌برداری پیشنهاد شده‌است. برخی اقدام مانند مشخصات بهره‌بردار، مساحت اراضی کشاورزی (شامل مساحت اراضی زراعی و باغ و قلمستان‌ها)، نام محصولات کشاورزی، سطح کاشت محصولات سالانه، تعداد و جنس انواع دام و ... مطالعه مستندات بین‌المللی نشان می‌دهد که تقریباً همه کشورها داده‌های سرشماری را به‌روش کلاسیک (ارسال پرسش‌نامه و تکمیل آن توسط پاسخگویان، مراجعه مأمور و مصاحبه، تکمیل اینترنتی، تلفنی و ...)، گردآوری می‌کنند و از داده‌های ثبتی برای ساخت چارچوب و کنترل پوشش سرشماری استفاده می‌کنند.

اهم اقدامات انجام‌شده در سرشماری عمومی کشاورزی سال ۱۴۰۳

- مطالعه و آسیب‌شناسی سرشماری‌های گذشته و بررسی سرشماری‌های کشاورزی در کشورهای منتخب؛
- اجرای مرحله اول طرح بهنگام‌سازی و یک‌پارچه‌سازی واحدهای کارگاهی ده فعالیت مهم بخش کشاورزی تا سطح کوچک‌ترین واحد جغرافیایی (بهره‌برداری‌های کشاورزی در ایران شامل واحدهای خانواری و کارگاهی است. واحدهای کارگاهی به‌لحاظ تعداد اندک هستند، اما سهم زیادی از تولیدات محصولات کشاورزی را به خود اختصاص داده‌اند)؛
- استفاده از منابع اطلاع‌اداری و ثبتی به‌منظور تهیه فهرست بهره‌برداران کشاورزی شهرها و آبادی‌های بزرگ (در حدود ۱۸ میلیون خانوار کشور در این شهرها و آبادی‌ها سکونت دارند) _ استفاده از این روش، علاوه بر افزایش دقت، موجب صرفه‌جویی قابل ملاحظه‌ای در هزینه‌های سرشماری شده است؛
- نیازسنجی اقدام آماری (از وزارت جهاد کشاورزی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها)، بررسی و نهایی‌سازی اقدام؛
- طراحی فرم‌های سرشماری به دو شیوه کاغذی و الکترونیکی (ویژه تبلت)، تهیه و تدوین راهنمای مأمور، بازبینی، دستورالعمل‌های کنترل، اصلاح و استخراج و تجمیع داده‌ها؛
- طراحی نسخه آفلاین و آنلاین نرم‌افزار گردآوری داده‌ها؛
- تهیه طرح آموزش سرشماری، طرح نظارت، بازشماری و تبلیغات سرشماری؛
- به‌هنگام‌سازی نقشه‌های آماری و حوزه‌بندی؛
- مدیریت و آموزش مرحله اول (شامل آموزش معاونین فنی، مدرسان مرحله دوم و ناظران و آموزش مرحله اول بازشماری) و نظارت بر آموزش مرحله دوم و سوم؛

- طراحی اتاق کنترل سرشماری و رصد نتایج و بررسی داده‌ها (و بازخورد اشکالات و تغییراتی که نیاز به بررسی دارند) تا کوچک‌ترین سطوح اجرایی و جغرافیایی؛
- سازماندهی و نظارت بر جذب نیرو و مدیریت و نظارت بر اجرای سرشماری در استان‌ها؛
- مصاحبه با رسانه‌های عمومی و ارائه موضوعات سرشماری؛
- بررسی کارشناسی خطاهای باقیمانده و در صورت نیاز تهیه جانی یا مصاحبه با پاسخگو برای رفع آن؛
- بررسی و تأیید جداول مقدماتی و ارائه گزارش نتایج اولیه سرشماری زودتر از موعد در سطح کل کشور.

برخی از دستاوردهای این سرشماری

- استفاده از داده‌های ثبتی در بخشی از مناطق کشور با هدف کاهش پیمایش که منجر به صرفه‌جویی قابل ملاحظه‌ای در اعتبارات سرشماری شد؛
- استفاده از تلفن همراه به منظور کنترل داده‌های گردآوری شده در برخی از رده‌های فنی «کارشناس مسئول فنی و اجرای و معاون فنی و آموزشی شهرستان و استان» با رعایت نکات امنیتی و حفاظتی که منجر به صرفه‌جویی در حدود ۲۰۰۰ دستگاه رایانک (تبلت) در سرشماری شد؛
- طراحی اتاق کنترل سرشماری در سطوح «کل کشور، استان و شهرستان» به منظور مدیریت پیشرفت عملیات میدانی و کنترل داده‌های گردآوری شده، شناسایی سریع موانع و مشکلات اجرایی سرشماری در کوچک‌ترین واحد جغرافیایی «شهر و آبادی» و تصمیم‌گیری به موقع برای رفع آن‌ها و همچنین شناسایی و اصلاح به موقع خطاهای داده‌های گردآوری شده و افزایش کیفیت داده‌ها؛
- مدیریت و اجرای نظارت با شیوه‌های جدید از طریق طراحی داشبوردهای نظارتی و رصد برخط عملکرد استان‌ها تا سطح مأمور آمارگیر، ارائه فرم‌های برخط گزارش‌گیری به ناظران درون سازمانی و برون سازمانی و ارائه بیش از ۲۴ گزارش حین اجرای سرشماری به ستاد و دبیرخانه سرشماری؛
- تهیه گزارش ارزیابی کیفیت سرشماری کشاورزی با استفاده از پارادیت‌های حاصل (گزارش LOG سامانه) در شاخص‌های معین؛
- مشارکت تحسین‌برانگیز نیروهای جوان در رده‌های فنی سرشماری به‌ویژه «مأموران سرشماری» و انجام دقیق وظایف محول شده «حدود ۴۲ درصد از مأموران سرشماری را بانوان تشکیل دادند»؛
- همکاری بسیار خوب جامعه کشاورزان عزیز در ارائه اطلاعات در این سرشماری؛
- همکاری خوب دستگاه‌های اجرایی به‌ویژه وزارت کشور، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، نیروی انتظامی، صدا و سیما و سایر دستگاه‌های کشور در اجرای این سرشماری؛

- انتشار نتایج اولیه سرشماری در ۱۰ جدول (طبقاتی و استانی) در تاریخ ۲۸ اسفند ۱۴۰۳ از طریق درگاه ملی آمار.

سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵

مرکز آمار ایران بر اساس مصوبه شماره ۲/۱۲۴۷/ت/۵۷۵۱۵ هـ — مورخ ۱۳۹۹/۳/۳ هیئت محترم وزیران موظف شد اولین سرشماری عمومی نفوس و مسکن به روش ثبتی مبنا را در سال ۱۴۰۵ اجرا نماید. این سرشماری یکی از طرح‌های مهم مرکز با همکاری دستگاه‌های اجرایی است که با تغییر شیوه جمع‌آوری اطلاعات از سنتی به ثبتی مبنا و با بهره‌گیری از داده‌های ثبتی دستگاه‌های اجرایی انجام خواهد شد.

سازمان اجرایی اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵، تقسیم کار ملی، شرح کلی وظایف کمیته‌های ستاد و زمان‌بندی کلی این سرشماری عمومی در سال ۱۴۰۰ تصویب و ابلاغ شده است. بر این اساس، جلسات شورای هماهنگی و تلفیق ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ و دبیرخانه ستاد سرشماری مستقر در مرکز آمار ایران در سال ۱۴۰۳ ادامه داشت و اقدامات ذیل از جمله فعالیت‌های مرکز آمار در این راستا بوده است.

- تهیه برنامه زمان‌بندی کلان سرشماری، برنامه زمان‌بندی فعالیت‌های سال ۱۴۰۳، سناریوهای ممکن برای سرشماری و تنظیم طرح سرشماری برای سال ۱۴۰۵؛

- تهیه و تنظیم مستندات روش‌شناسی و اقلام سرشماری؛

- فعال‌سازی دبیرخانه ستاد سرشماری ثبتی مبنا، کمیته‌ها و کارگروه‌های تخصصی مربوطه در مرکز آمار ایران، صدور احکام و تبیین شرح وظایف؛

- تدوین سند جامع و معماری پایگاه داده سرشماری ثبتی مبنا؛

- فعال‌سازی کمیته‌های مستقر در سازمان برنامه و بودجه کشور و برگزاری جلسات سه‌جانبه بین کارگروه‌های تخصصی این کمیته‌ها، دستگاه اجرایی و نمایندگان مرکز آمار ایران؛

- برگزاری نشست تخصصی و توجیهی سرشماری ثبتی مبنا با دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در سازمان برنامه و بودجه کشور؛

- برگزاری پنل تخصصی و توجیهی با معاونت آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها در شیراز؛

- انجام مکاتبات لازم با شورای عالی فضای مجازی و کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیک به منظور سیاست‌گذاری و تعیین تکلیف مجوز لازم برای دریافت، تبادل و نگهداری داده‌های مورد نیاز سرشماری ثبتی مبنا از دستگاه‌های اجرایی؛

- تشکیل اتاق‌های فکر تخصصی متشکل از مشاوران و افراد صاحب‌نظر برای مدیریت و راهبری امور سرشماری ثبتی مبنا با سازمان برنامه و بودجه کشور و دستگاه‌های اجرایی.

حوزه تبیین تخصصی

- نشست تخصصی با مجمع تشخیص مصلحت نظام جمهوری اسلامی و تبیین اهمیت انجام سرشماری ثبتی و چالش‌های مرتبط در نوین‌سازی و توسعه نظام آماری ثبتی‌مبنا؛
- نشست تخصصی با شورای عالی فضای مجازی در موضوع جمعیت ثبت جمعیت و سرشماری ثبتی؛
- نشست تخصصی با مشاور اقتصادی بیت رهبری و تبیین اهمیت انجام سرشماری ثبتی و چالش‌های مرتبط؛
- نشست تخصصی با معاونان و مدیران وزارت کشور جمهوری اسلامی در خصوص تبیین اهمیت همکاری دستگاه‌های اجرایی در پروژه ملی سرشماری ثبتی و چالش‌های حوزه همکاری؛
- تبیین ضرورت سرشماری ثبتی و ارتباط با محاسبه شاخص باروری در جلسات ستاد جمعیت.

حوزه راهبردی

- تبیین و تشریح روش‌های سرشماری و سناریوهای گذار از سرشماری سنتی به ثبتی‌مبنا در جلسه با حضور آقای دکتر پورمحمدی رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه و معاونان آن سازمان و تصویب روش سرشماری در سال ۱۴۰۵؛
- دریافت مصوبه اصلاح قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت از ریاست‌جمهوری محترم در راستای بند ب ماده ۱ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، مبنی بر پایش زمانی و مکانی مستمر تغییرات جمعیتی در سطوح ملی، استانی و شهرستانی؛
- برگزاری جلسه با معاونان سازمان برنامه و بودجه کشور و تهیه پیش‌نویس تبصره ۱۷ قانون برنامه و بودجه ۱۴۰۴ کشور؛
- تهیه پیش‌نویس فرمان رئیس‌جمهور محترم در اجرای سرشماری ثبتی‌مبنا؛
- تهیه پیش‌نویس آئین‌نامه اجرایی سرشماری ثبتی‌مبنا؛
- برگزاری جلسات توجیهی و تخصصی متعدد با نمایندگان امور عمومی سازمان برنامه و بودجه کشور؛
- شرکت در جلسه معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری در خصوص نیازهای آماری مرتبط با سازمان ثبت احوال؛
- پیگیری حضور مرکز آمار ایران در کارگروه اتصال کد ملی به کد پستی در سازمان اداری و استخدامی کشور؛
- پیگیری حضور مرکز آمار در کارگروه پروژه ملی GNAF.

حوزه فنی و تخصصی

- بررسی و پردازش داده‌های اداری سال ۱۴۰۰ ارسال‌شده، اتصال ثبت‌های آماری و ساخت ثبت اولیه جمعیت و مستندسازی نتایج؛
- برگزاری جلسات فنی و کارشناسی تدوین سند معماری سرشماری ثبتی‌مبنا؛
- بررسی فرایند فعالیت‌های سرشماری به روش ترکیبی و تدوین ساختار تخصصی مناسب پیش‌برد آن؛

- تهیه برنامه زمانی ریزفعالیت‌های سرشماری در قالب مدل عمومی فرایند کسب و کار آماری^۱ و تهیه فعالیت‌های کلی سرشماری در قالب ساختار پیشنهادی سازمان ملل؛
- تهیه ساختار کلان سازمانی و تشکیلات لازم با توجه به رویکرد سرشماری ترکیبی؛
- تهیه بودجه و اعتبار مورد نیاز سناریوهای مختلف انجام سرشماری ۱۴۰۵؛
- مدیریت فنی و انجام هماهنگی‌های بین سازمانی در برگزاری دو دوره آموزشی بین‌المللی RBC و MPD با همکاری صندوق جمعیت در موضوع سرشماری ثبتی‌مبنا؛
- فراهم کردن شرایط و اعزام همکاران به کشورهای چین و ترکیه و آشنایی با تجربیات و روش‌های سرشماری ثبتی در سایر کشورها؛
- پیشنهاد طرح‌های پژوهشی مورد نیاز سرشماری ثبتی‌مبنا و ارائه به ستاد و شورای پژوهشی در قالب بیست عنوان طرح پژوهشی و تهیه فرم درخواست پیشنهاد طرح پژوهشی (RFP) مربوط به ۹ عنوان تصویب شده و تهیه پروپوزال چهار عنوان تأییدشده؛
- نیازسنجی ملی اقلام مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی در سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۴۰۵؛
- تهیه و جمع‌بندی اقلام مرتبط با ثبت‌های آماری ایران استاز و تهیه نشریه اقلام شامل ۹۶۳ قلم به تفکیک چهار ثبت آماری و همچنین به تفکیک دستگاه‌های اجرای متولی داده؛
- تدوین بسته علمی سرشماری ثبتی‌مبنا؛
- تدوین سرفصل‌های دوره‌های آموزشی لازم برای همکاران مرتبط با سرشماری؛
- تهیه و تدوین استاندارد آماری ریزداده‌های دستگاه‌های اداری؛
- تهیه و تدوین دستورالعمل ارزیابی کیفیت ثبت‌های اداری؛
- تعامل با معاونت آمار استان‌ها در شناسایی سامانه‌های صدور پروانه‌های ساختمانی و تهیه گزارش از یک سامانه در استان.

دریافت دستور رئیس‌جمهور محترم برای انجام سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی‌مبنا ۱۴۰۵ ازودتر از موعد مقرر، برای اولین بار در تاریخ اجرای سرشماری‌های نفوس و مسکن، از جمله اقدامات تحول‌آفرین محسوب می‌شود.

¹ Generic Statistical Business Process Model (GSBPM)

فهرست نماگرها و شاخص‌های اصلی آمارهای رسمی

جدول ۱- خلاصه عملکرد در تولید نماگرهای آماری

ردیف	عنوان نماگر	موعد و تعداد نشر در سال ۱۴۰۳
۱	نرخ تورم مصرف‌کننده	دوازده گزارش به صورت ماهانه منتشر شده‌است.
۲	نرخ تورم تولیدکننده	۲۱ گزارش برای بخش‌های مختلف تولیدکننده به صورت ماهانه منتشر شده‌است.
۳	نرخ تورم دهکی	دوازده گزارش به صورت ماهانه منتشر شده‌است.
۴	متوسط قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کشور (مناطق شهری)	دوازده گزارش به صورت ماهانه منتشر شده‌است.
۵	نرخ تورم واردات و صادرات کشور	هشت گزارش (چهار گزارش صادرات و چهار گزارش واردات) به صورت فصلی منتشر شده‌است.
۶	شاخص‌های مقدار صنعت، معدن و کشاورزی	در موعد مقرر (۸۴ روز بعد از هر فصل) تهیه و منتشر شده‌است.
۷	نرخ بیکاری	فصل زمستان و سال ۱۴۰۲ و فصل بهار ۱۴۰۳
۸	نرخ مشارکت اقتصادی	فصل زمستان و سال ۱۴۰۲ و فصل بهار ۱۴۰۳
۹	نرخ رشد جمعیت	برآورد آن روی سایت مرکز آمار ایران قرار دارد.
۱۰	جمعیت کشور	برآورد جمعیت کشور تا سال ۱۴۳۰ روی سایت مرکز آمار ایران قرار دارد.
۱۱	نرخ رشد اقتصادی	نرخ رشد اقتصادی فصلی بعد از پایان هر فصل در تعامل سازمان برنامه و بودجه منتشر شده‌است.

۲- تهیه محاسبات ملی (شامل حساب‌های ملی، منطقه‌ای و حساب‌های فصلی و نرخ رشد اقتصادی

استانی)

حساب‌های ملی

مرکز آمار ایران در راستای وظایف قانونی خود برای محاسبه و انتشار حساب‌های ملی و منطقه‌ای، اقدام به تغییر سال پایه در سری زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۴۰۰ نموده‌است. سال پایه در مجموعه شاخص‌های اقتصادی یا مالی به عنوان معیاری برای مقایسه با سال‌های بعد عمل می‌کند و در سنجش و تجزیه و تحلیل داده‌های مرتبط با شاخص‌های کلان، از قبیل تولید ناخالص داخلی، نرخ تورم، رشد اقتصادی و... استفاده می‌شود. سال پایه انتخاب شده تصویری از ساختار اقتصاد و ارزش تولید در بخش‌های مختلف اقتصادی و زیرمجموعه‌های این بخش‌ها را منعکس می‌کند. همچنین سال پایه به مقایسه داده‌ها در طول زمان کمک می‌کند بدون آن که تحت تأثیر عواملی مانند تورم یا تغییرات بازار قرار گیرد. تغییر سال پایه تأثیر خود را بر وزن و اهمیت نسبی بخش‌های

مختلف اقتصادی نشان می‌دهد و بدیهی است تغییر ساختار اقتصادی بر سطح اعداد و نرخ رشد نیز تأثیر می‌گذارد.

در راستای همگنی و هماهنگی در اطلاعات، سری زمانی سال‌های ۱۳۷۰ الی ۱۳۹۰ را نیز در سطح ملی مورد بازنگری قرار گرفته است و منتشر شده است. لازم به ذکر است در این بازنگری، سطح محاسبات مربوط به حساب‌های ملی ۱۱۱ رشته فعالیت بوده است اما در راستای حفظ پیوستگی اطلاعات در قالب ۸۲ بخش اقتصادی (مشابه با سال پایه ۱۳۹۰) منتشر شده است. از عمده‌ترین دلایل تغییرات در سری زمانی حساب‌های ملی و منطقه‌ای، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- تغییر ارزش‌گذاری محاسبات از قیمت تولیدکننده به قیمت پایه؛
- بازنگری در برخی از طبقه‌بندی‌ها؛
- به‌روزرسانی منابع اطلاعاتی در راستای تغییر سال پایه؛
- در نظر گرفتن مابه‌التفاوت قیمت حامل‌های انرژی.

تجدیدنظر در روش‌های محاسباتی مطابق آخرین استانداردها و توصیه‌های بین‌المللی معمولاً به‌طور متداول در زمینه حساب‌های ملی و منطقه‌ای صورت می‌پذیرد. از جمله اقدامات انجام شده در این زمینه تغییر منابع آماری است که عمدتاً به علت دستیابی به منابع اطلاعاتی جدید با پوشش کامل‌تر و استفاده از داده‌های آماری جدید به صورت اطلاعات ثبتی می‌باشد. تغییر روش در محاسبات به قیمت ثابت، مطابق شاخص‌های توصیه شده در استانداردهای بین‌المللی از دیگر اقدامات انجام شده می‌باشد که متناسب با آن تغییر محاسبات از تعدیل با شاخص قیمت به روش‌های مقداری یا بالعکس صورت گرفته است. تغییر در روش محاسبات مصرف واسطه به قیمت ثابت نیز از جمله اقدامات در این راستاست.

تغییر ساختار مصارف واسطه از جدول داده - ستانده سال ۱۳۹۰ به جدول داده - ستانده ۱۳۹۵ و تغییر شاخص‌های ضمنی مورد استفاده برای ثابت کردن اجزای مصارف واسطه در بخش‌های مختلف از دیگر اقدامات در این زمینه می‌باشند.

اصولاً تغییر سال پایه محاسبات، فقط سطح اعداد را تغییر می‌دهد و تغییری در نرخ رشد ایجاد نمی‌کند، اما اگر تغییر سال پایه هم‌زمان با بازنگری در داده‌ها (دسترسی به منابع اطلاعاتی جدید)، تغییر ساختار، تغییر استانداردهای حسابداری و غیره باشد؛ بدیهی است این تغییرات روش محاسبات و برآوردها را نیز متأثر می‌سازد. با علم به این موضوع و مجموعه اقدامات صورت گرفته، تغییر سطح عدد متغیرها و میزان رشد آن‌ها در سطح ملی و منطقه‌ای نیز بررسی شد.

حساب‌های فصلی

نیاز به افزایش سرعت و کاهش فواصل زمانی تهیه حساب‌های ملی سبب شده‌است که اغلب کشورها به تولید حساب‌های ملی فصلی اقدام کنند. هرچند حساب‌های ملی فصلی نسبت به حساب‌های ملی سالانه از جامعیت و تفصیل کمتری برخوردار است؛ با این وجود، به دلیل به‌هنگام بودن و ظرفیت آن در پوشش نیاز جاری برنامه‌ریزان، به‌طور گسترده مورد توجه قرار گرفته‌است. در واقع حساب‌های ملی فصلی با ارائه تصویری از روندهای کوتاه‌مدت اقتصادی، نقشی اساسی در تحلیل‌های کوتاه‌مدت و جلوگیری از انحراف در سیاست‌های اقتصادی برعهده دارد. حساب‌های فصلی مرکز همواره طبق استانداردهای بین‌المللی بعد از پایان فصل بعد تهیه و در سایت مرکز منتشر شده‌است. لازم به ذکر است اطلاعات حساب‌های فصلی بر اساس تغییرات حساب‌های ملی (توضیحات اشاره شده در حساب‌های ملی) محاسبه شده‌است و سری زمانی آن نیز از سال ۱۳۹۰ بازنگری و درمورد مقرر منتشر شده‌است.

همچنین هم‌زمان با تهیه حساب‌های فصلی، شاخص‌های مقدار صنعت معدن و کشاورزی نیز تهیه و منتشر شده‌است.

حساب‌های منطقه‌ای

حساب‌های منطقه‌ای نقش شایان توجهی در برنامه‌ریزی دارد به‌طوری که تحقق اهداف برنامه‌ریزی استانی بدون آن امکان‌پذیر نمی‌باشد. مهم‌ترین آمار کلیدی تعریف شده در سیستم حساب‌های ملی و منطقه‌ای محصول ناخالص داخلی است که به عنوان مهم‌ترین شاخص اندازه‌گیری فعالیت‌های اقتصادی، به‌طور وسیعی در سطح اقتصاد کلان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

یکی از هدف‌های اصلی تهیه حساب‌های منطقه‌ای به قیمت ثابت محاسبه نرخ رشد اقتصادی و مشاهده تغییرات به تفکیک استان‌های کشور است. با تفکیک تغییرات متغیرهای اقتصادی به دو بخش تغییرات قیمتی و تغییرات مقداری می‌توان به درک درستی از تغییرات محصول ناخالص داخلی استان‌ها و رشد آنها طی سال‌های متوالی رسید.

هدف از این طرح، محاسبه حساب‌های منطقه‌ای به قیمت‌های ثابت براساس آخرین توصیه‌های سازمان ملل در سیستم حساب‌های ملی، راهنمای سنجش و قیمت یوروآستات^۱ و ویرایش ۲۰۱۶ و دستورالعمل تهیه

^۱ یوروآستات یا اداره آمار اروپا (به انگلیسی: Eurostat) یکی از ادارات کمیسیون اروپا است که در کشور لوکزامبورگ واقع است. وظایف اصلی آن، ارائه اطلاعات آماری به نهادهای اتحادیه اروپا و ترویج هماهنگی روش‌های آماری در کشورهای عضو اتحادیه اروپا و نامزدهای پیوستن به آن و همچنین انجمن تجارت آزاد اروپا است.

حساب‌های منطقه‌ای یورواستات ویرایش ۲۰۱۳ و مطابق با روش‌های مورد استفاده در حساب‌های ملی به قیمت ثابت است.

داده‌های مورد نیاز در تهیه حساب‌های منطقه‌ای علاوه بر نتایج طرح‌های آمارگیری مرکز آمار ایران و آمارهای رسمی منتشرشده توسط سازمان‌های مختلف کشور از نتایج منابع داده‌ای که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و با مسئولیت مرکز آمار ایران و نظارت کارشناسان مرکز آمار ایران به‌دست می‌آید، تأمین می‌شود.

همچنین حجم وسیعی از اطلاعات مورد نیاز تهیه حساب‌های ملی با استفاده از بیلان عملکرد مالی سازمان‌ها و مؤسسات گوناگون کشور نظیر بانک‌ها، شرکت‌های بیمه، شرکت مخابرات، شرکت پست، شرکت‌های هواپیمایی و... حاصل می‌شود.

سری زمانی حساب‌های منطقه‌ای و نرخ رشد استان‌ها بر اساس تغییرات حساب‌های ملی (توضیحات اشاره شده در حساب‌های ملی) از سال ۱۳۹۰ بازنگری و منتشر شده‌اند.

جدول داده – ستانده ۱۴۰۰

اقدامات زیر به منظور تهیه این جدول انجام شده است:

- برگزاری جلسات مربوط به تهیه جدول داده _ ستانده؛
- بررسی پرسشنامه و ماهیت اقلام سطرها؛
- انطباق پرسشنامه و سطرهای جدول داده _ ستانده؛
- بررسی فرایند محاسبه داده _ ستانده صنعت؛
- بررسی پرسشنامه‌های تکمیل شده داده _ ستانده بخش ساختمان؛
- بررسی نتایج طرح‌هایی که مخصوص این جدول بودند.

تولید و محاسبه حساب‌های اقماری (سلامت، گردشگری، دریاپایه، اقتصاد دیجیتال و تعاون)

حساب سلامت: قرارداد با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی توسط پژوهشکده آمار منعقد شده است و فعالیت‌های مربوط به گردآوری اطلاعات در حال انجام است.

طرح گردشگری: اصلاحات مربوط به گزارش نهایی حساب اقماری گردشگری انجام شده است.

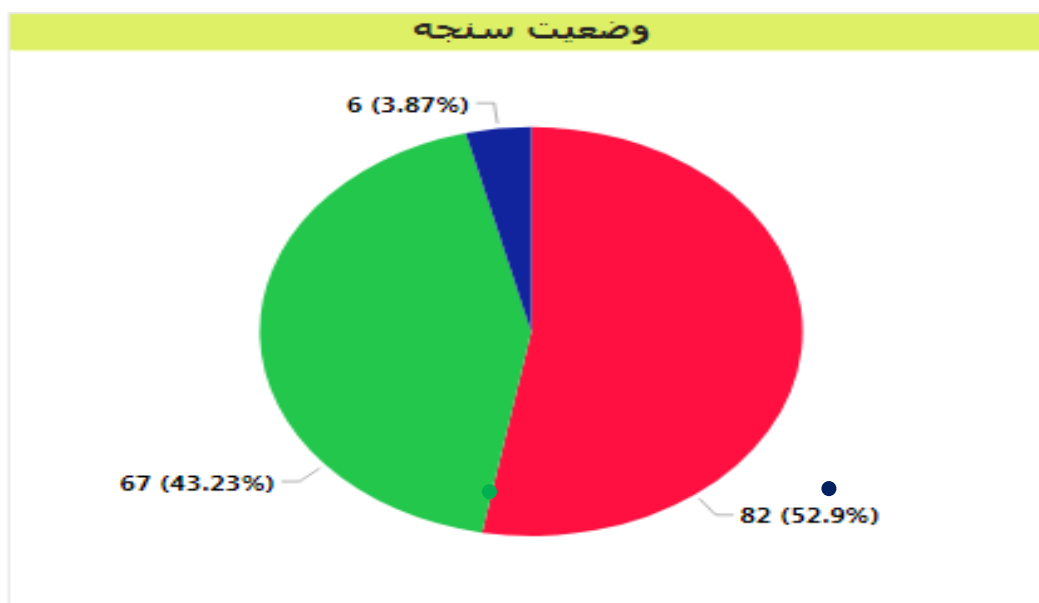
اقتصاد دریاپایه: گانت چارت و ساختار این حساب‌ها در اختیار سازمان برنامه و بودجه کشور قرار گرفته است و کارگروه‌ها جلسات متعددی برگزار کرده‌اند.

اقتصاد دیجیتال: تهیه پیش‌نویس نظام‌نامه اقتصاد رقومی و قرارداد توسط پژوهشکده آمار برای سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ منعقد شده‌است. نتایج مربوط به سال ۱۴۰۰ نهایی و منتشر گردید. برای سال ۱۴۰۱ طرح آمارگیری آن در دست اجرا است. براساس برنامه زمانی قرار است تا انتهای سال ۱۴۰۳ نتایج نهایی طرح منتشر گردد.

حساب تولید تعاون: شرکت در جلسات مربوط به حساب تعاون و قرارداد در انتهای شش‌ماهه دوم سال جاری منعقد گردیده‌است. براساس تفاهم‌نامه، پیش‌بینی می‌شود نتایج تا نیمه‌اول سال ۱۴۰۴ انتشار یابد و در اختیار وزارت متبوع قرار گیرد.

۳- پوشش شاخص‌های برنامه هفتم توسعه در فهرست آمارهای رسمی کشور

در تدوین فهرست آمارهای رسمی سعی شده است سنج‌های قانون برنامه پنج‌ساله پیشرفت جمهوری اسلامی ایران نیز رصد شود. به همین جهت از ۱۵۶ سنج موجود در قانون برنامه هفتم، ۶۷ مورد در فهرست ۱۴۰۳ موجود است که ۱۲ دستگاه اجرایی این سنج‌ها را تولید و رصد می‌کنند. همچنین با توجه به بررسی‌های انجام‌شده، ۸۲ سنج نیز وجود دارد که قابلیت اضافه شدن به فهرست آمارهای رسمی را دارند؛ اما شش سنج دیگر قابلیت اضافه شدن به فهرست آمارهای رسمی کشور را ندارند.

قابلیت اضافه شدن به فهرست آمارهای رسمی وجود دارد

در فهرست آمارهای رسمی وجود دارد.

قابلیت اضافه شدن به فهرست آمارهای رسمی ندارد.

۴-آمار رسمی تولیدشده به روش ثبتی

جدول ۲- خلاصه عملکرد در تولید آمار رسمی به روش ثبتی

ردیف	عنوان	روش گردآوری	واحد اندازه گیری	سطح جغرافیایی	دوره زمانی
۱	میزان خام مرگ و میر	ثبتي/سرشماری	در هزار	کل کشور _ استان	سایر
۲	امید زندگی در بدو تولد	ثبتي/سرشماری	سال	کل کشور _ استان	سایر
۳	میزان خام موالید	ثبتي/سرشماری	در هزار	کل کشور _ استان	سالانه
۴	جمعیت کل کشور	ثبتي/سرشماری	نفر/هزار نفر	کل کشور _ استان _ شهرستان _ بخش _ شهر _ دهستان _ آبادی	سالانه _ سایر
۵	تعداد خانوار	ثبتي	خانوار	کل کشور _ استان _ شهرستان _ بخش _ شهر _ دهستان _ آبادی	سالانه
۶	تعداد معاملات خرید و فروش واحد مسکونی در بنگاه های معاملات ملکی	ثبتي	تعداد	کل کشور _ استان	فصلی
۷	تعداد معاملات اجاره زیربنای مسکونی انجام شده در بنگاه های معاملات ملکی	ثبتي	ریال	کل کشور _ استان	فصلی
۸	تعداد پروانه های ساختمانی	ثبتي	تعداد	کل کشور _ استان _ شهر	سالانه _ فصلی
۹	متوسط مساحت زمین در پروانه های احداث ساختمان	ثبتي	مترمربع	کل کشور _ استان _ شهر	سالانه _ فصلی
۱۰	متوسط مساحت زیربنا در پروانه های احداث ساختمان	ثبتي	مترمربع	کل کشور _ استان _ شهر	سالانه _ فصلی
۱۱	تعداد واحد مسکونی تعیین شده در پروانه های ساختمانی	ثبتي	تعداد	کل کشور _ استان _ شهر	سالانه _ فصلی
۱۲	شاخص قیمت تولیدکننده بخش برق	ثبتي	---	کل کشور	سالانه _ فصلی
۱۳	شاخص قیمت کالاهای صادراتی	ثبتي	---	کل کشور	سالانه _ فصلی
۱۴	شاخص قیمت کالاهای وارداتی	ثبتي	---	کل کشور	سالانه _ فصلی
۱۵	میزان باروری ویژه سنی	ثبتي/سرشماری	فرزند	کل کشور _ استان	سالانه
۱۶	میزان باروری کل	ثبتي/سرشماری	فرزند	کل کشور _ استان	سالانه

لازم به ذکر است «شاخص قیمت املاک مسکونی» از جمله آمارهای رسمی است که به روش ثبتي توسط مرکز آمار ایران توليد می‌شده‌است، اما به دليل قطع دسترسی به داده از سوی وزارت راه و شهرسازی، بیش از یک سال است که توليد و محاسبه نشده‌است. مقرر است با هماهنگی‌های به وجود آمده مجدداً از سال ۱۴۰۴ توليد و محاسبه این شاخص از سرگرفته شود.

۵- سایر فعاليت‌های مربوط به توليد آمار

به‌روزرسانی فهرست آمارهای رسمی ایران

یکی از مؤلفه‌های نظام آماری مدرن «فهرست آمارهای رسمی» است. مرکز آمار ایران به‌عنوان یگانه مرجع رسمی نظام ملی آماری ایران و به‌عنوان یک نهاد حاکمیتی بی‌طرف، بنا به تکلیف "برنامه ملی سوم توسعه آمار کشور" و با هدف یک‌پارچه‌سازی، ساماندهی، حذف موازی‌کاری و ظرفیت‌سازی در نظام ملی آماری ایران در تعامل کمیته‌های آماربخشی دستگاه‌های اجرایی اقدام به تهیه فهرست آمارهای رسمی ایران نموده‌است. به منظور شناخت دقیق و همه‌جانبه فهرست، برای هر یک از شاخص‌ها یا متغیرهای آن، شناسنامه‌ای شامل سیزده جزء تهیه شده که شامل مواردی از قبیل عنوان، روش محاسبه، متولی، تعاریف استاندارد، سطح جغرافیایی، تفکیک‌ها و ... است. برای دریافت این اطلاعات و تسهیل ارتباط میان مشارکت‌کنندگان و همچنین به منظور ارائه شاخص‌های نهایی فهرست به کاربران آماری، سامانه ملی شناسنامه شاخص‌های آماری تهیه و در بستر درگاه ملی آمار به آدرس <https://statlst.sci.org.ir> قرار داده شده‌است. این فهرست هرساله با همکاری کمیته‌های آمار بخشی و سازمان برنامه و بودجه کشور مورد بازنگری قرار می‌گیرد و به‌روزرسانی می‌شود. اقدامات انجام شده در سال ۱۴۰۳ در این زمینه به شرح زیر است:

- برگزاری جلسه با ۲۳ کمیته آمار بخشی (با حضور ۱۰ امور سازمان برنامه و بودجه کشور) و تصویب ۵۶۸ متغیر و شاخص در فهرست ۱۴۰۳؛
- تکمیل شناسنامه‌های فهرست آمارهای رسمی کشور ۱۴۰۳؛
- انتشار فهرست آمارهای رسمی کشور ۱۴۰۳ و شناسنامه‌های آنها از طریق سامانه شاخص‌ها؛
- اضافه نمودن لینک آمار و اطلاعات مربوط به هر شاخص/متغیر آمار رسمی در درگاه ملی آمار برای سهولت دسترسی کاربران؛
- بررسی و پوشش شاخص‌های قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران در فهرست آمار رسمی با دعوت از نمایندگان امورهای بخشی سازمان برنامه و بودجه کشور و نیازسنجی از آن سازمان به عنوان کاربر اصلی؛

- تهیه داشبورد فهرست آمار رسمی؛
- انجام مقدمات تدوین فهرست آمارهای رسمی کشور ۱۴۰۴؛
- استانداردسازی تعاریف و مفاهیم مورد نیاز فهرست آمار رسمی؛
- دریافت تأیید الکترونیکی تعاریف استاندارد و درج در سامانه تعاریف؛
- انتشار نشریه تعاریف و مفاهیم استاندارد؛
- راهاندازی سامانه پیامک خودکار سامانه تعاریف استاندارد.

استقرار و پیاده‌سازی چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی

مرکز آمار ایران به‌عنوان مهم‌ترین سازمان تولیدکننده آمار رسمی و نیز به‌عنوان هماهنگ‌کننده فعالیت‌های آماری نظام آماری، اقدامات متعددی در زمینه ارتقا و تضمین کیفیت آمارهای این مرکز و آمارهای رسمی نظام آماری انجام داده است که اهم آنها به شرح زیر است:

- بررسی مستندات ۲۰۰ عنوان شاخص عنوان آمار رسمی دستگاه‌های متقاضی دریافت گواهی‌نامه کیفیت و صدور تقدیرنامه برای ۱۷۳ عنوان شاخص و نماگر آمار رسمی؛
- مدیریت و هماهنگی کمیته فنی کیفیت آمارهای نظام آماری به منظور بررسی مستندات دستگاه‌های اجرایی متقاضی دریافت تقدیرنامه اهتمام به کیفیت و ارائه راهنمایی جهت رفع مشکلات؛
- تدوین مرحله اول پیش نویس دستورالعمل نشان تعهد به کیفیت و ابلاغ توسط رئیس شورای عالی آمار؛
- برقراری ارتباط بین چارچوب تضمین کیفیت (NQAF) و مدل عمومی فرایند کسب و کار آماری (GSBPM)؛
- تأمین داده‌های اولیه بر اساس لاگ و ارزیابی کیفیت سرشماری کشاورزی با استفاده از آن؛
- بررسی روند شاخص‌های کیفیت (عدم تکمیل پرسشنامه) طرح‌های آمارگیری (هزینه و درآمد، نیروی کار، صنعت، معدن، جامع بازرگانی)، ارائه داشبوردها و تحلیل؛
- تهیه گزارش جامع ارزیابی کیفیت طرح صنعت (اجرای ۱۴۰۰)؛
- مشارکت در کارگروه‌های مرتبط UN-NQAF؛
- تهیه داشبوردهای کیفیت طرح‌های آمارگیری منتخب؛
- تدوین گزارش ارزیابی کیفیت چارچوب آمارگیری طرح‌های آماری منتخب.

تدوین و توسعه استانداردهای آماری مورد نیاز نظام آماری کشور

استانداردهای آماری از زیرساخت‌های تولید آمار و ابزار اصلی هماهنگی و انسجام در نظام آماری است. از این رو بر اساس قانون، تهیه و ارائه استانداردهای آماری از جمله اهداف عملیاتی سالانه مرکز در نظر گرفته می‌شود که فعالیت‌های سال ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

- پیگیری اخذ استاندارد ملی برای «مدل عمومی فرایند کسب و کار آماری- GSBPM» از سازمان ملی استاندارد؛
- برگزاری جلسات و اجرای بهبودهای مرکز (۲۸ بهبود) بر اساس مدل عمومی فرایند کسب و کار آماری- GSBPM؛
- اجرا و مستندسازی مدل عمومی فرایند کسب و کار آماری- GSBPM در سه طرح آمارگیری منتخب؛
- راه‌اندازی سامانه بارگذاری مستندات طرح‌های آماری مرکز براساس سی‌وچهار گام اجرایی طرح‌های آماری؛
- ترجمه متن استانداردهای تبادل داده و فراداده آماری: چارچوبی برای استانداردهای فنی تبادل داده و فراداده آماری؛
- بررسی وضعیت اجرا تا انتشار طرح‌های آمارگیری مرکز آمار ایران طی سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ و تهیه گزارش مربوط بر اساس مقایسه با استانداردهای SDDS و GDDS؛
- راه‌اندازی تأییدیه الکترونیکی تعاریف استاندارد شده به‌جای فرم کاغذی؛
- راه‌اندازی پیامک هشدار برای تعاریف تأیید نشده در موعد مقرر؛
- تدوین شیوه‌نامه استاندارد ارسال ریزداده‌های ثبت اداری(اثر).

تدوین، بازنگری و انتشار طبقه‌بندی‌های آماری

استفاده از آمار و اطلاعات گردآوری شده از سرشماری‌ها و طرح‌های مختلف آماری زمانی میسر است که داده‌ها با بهره‌مندی از سیستمی منظم و منطقی طبقه‌بندی شوند. به همین منظور طبقه‌بندی‌های آماری به عنوان چارچوبی استاندارد و مقایسه‌پذیر برای معرفی منظم جریان‌های اقتصادی و نیز به منزله ابزاری مطمئن برای نشان دادن کمبودها و نقایص آمار و اطلاعات به کار می‌رود و از دیرباز مورد توجه جوامع و سازمان‌های بین‌المللی بوده است؛ از این رو برای پدیده‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی طبقه‌بندی‌های مشخصی تهیه و استفاده از آنها را به کشورهای عضو توصیه نموده‌اند. این مرکز به عنوان مرجع رسمی آمار کشور و به منظور اجرای ماده ۳ قانون مرکز آمار ایران، پیاده‌سازی و بازنگری طبقه‌بندی‌های آماری را مورد توجه خاص قرار داده است. فعالیت‌های انجام‌شده در این زمینه به شرح زیر است:

- بازنگری و انتشار طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی ایران (IRSIC) با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی؛

- تدوین فهرست فعالیت‌های اقتصادی ایران و درج در درگاه ملی آمار و درگاه ملی مجوزهای وزارت امور اقتصادی و دارایی؛
- اخذ استاندارد ملی برای طبقه‌بندی مشاغل ایران (IRSCO)؛
- کدگذاری اطلاعات رشته و مدرک تحصیلی پایگاه داده‌های بخش آموزش در سرشماری ثبتی‌مبنا؛
- ارزیابی کدگذاری طرح نیروی کار ۱۴۰۳؛
- تدوین مستندات آموزشی طبقه‌بندی‌های آماری؛
- راه‌اندازی کدگذاری هوشمند بر اساس الگوریتم‌های آماری در طبقه‌بندی‌های آماری.

مدیریت نظارت بر فرایند تولید آمار

یکی از مهم‌ترین ارکان مدیریت نوین، موضوع نظارت است. نظارت، فعالیتی منظم و مستمر است که به‌منظور بررسی تطبیقی عملکردها با معیارها و ضوابط پیش‌بینی شده، شناسایی نوع انحرافات و خطاها، واکاوی علل و منابع بروز خطاها، برطرف کردن خطاها و جلوگیری از ادامه و استمرار خطاها (به‌ویژه خطاهای سیستماتیک) طراحی شده است. مرکز آمار ایران به عنوان یک نهاد نظارتی در نظام آماری کشور در تمامی مراحل تولید آمار، با شیوه‌های مختلف ستادی (نظارت برخط از طریق تحلیل داده و تهیه داشبوردهای نظارتی)، نظارت برون سازمانی و درون سازمانی و به‌کارگیری «گروه بازتماس» در کنترل کیفیت و تهیه گزارش‌های نظارتی ایفای نقش می‌کند. اهم فعالیت‌های انجام شده در سال ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

- راه‌اندازی اتاق پایش و نظارت طرح‌های آمارگیری و سرشماری‌ها با هدف افزایش کیفیت در حین اجرای آمارگیری و همچنین رصد کیفیت آمارهای رسمی نظام آماری کشور؛
- هوشمندسازی نظارت بر فرایند تولید آمار از طریق طراحی و تهیه داشبوردهای نظارتی ۱۹۷ طرح آمارگیری و نظارت برخط مأمور آمارگیر با استفاده از نرم‌افزارهای «پریم اورا» و «پاور بی‌آی»؛
- تهیه گزارش‌های آسیب‌شناسی طرح‌های نیروی کار، فهرست‌برداری پایه نمونه و سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳؛
- نظارت بر مرحله آموزش طرح‌های آمارگیری؛
- نظارت بر فرایند اجرای طرح‌های آمارگیری مرکز و تهیه گزارش‌های مربوط؛
- مدیریت نظارت بر سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ و تهیه بیش از ۲۰ گزارش نظارتی (در قالب گزارش‌های فوری، موردی و دوره‌ای)؛
- تهیه داشبورد رده‌های اجرایی تمام طرح‌های مرکز آمار برای کل کشور به تفکیک استان؛

- رصد مأمور آمارگیر از طریق GPS در سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳ و طرح نیروی کار و راستی‌آزمایی مراجعه و تکمیل حضوری پرسشنامه تبلتی در سرشماری؛
- تدوین شیوه‌نامه و شاخص‌های ارزیابی محور آمار و اطلاعات استان‌ها در جشنواره شهید رجایی.

در این بخش برخی اقدامات تحول‌آفرین مرکز در حوزه نظارت و افزایش کیفیت آمارها در سال ۱۴۰۳ به شرح ذیل است:

۱- طراحی و راه‌اندازی داشبوردهای برخط و به‌روز در موضوعات نظارت طرح‌های آمارگیری و کنترل خطاها، ارزیابی کیفیت آمارهای رسمی دستگاه‌های اجرایی، فهرست آمارهای رسمی و زمان انتشار نتایج طرح‌های آماری و همچنین تهیه داشبورد سری زمانی طرح‌های آمارگیری شامل شاخص قیمت مصرف‌کننده به تفکیک مأموران آمارگیر و به‌صورت برخط، طراحی داشبورد نتایج سالانه طرح آمارگیری از نیروی کار به منظور تهیه گزارش وضعیت بازار کار، نمایش سری زمانی نتایج طرح به تفکیک سال، استان، جنس و...، تهیه داشبورد طرح آمارگیری از گردشگران ملی بهار ۱۴۰۳.

۲- «استفاده از ابزارهای نوین در رصد عملکرد مأمور آمارگیر از طریق GPS»: رؤیت مستندات و داشبوردهای مذکور از طریق لینک زیر امکان‌پذیر است که به دلیل محرمانگی برخی از اطلاعات مندرج در داشبوردها، دسترسی طی هماهنگی با مرکز آمار ایران تعریف و ارائه خواهد شد.

<https://rpt.sci.org.ir:4000>

تهیه و به‌هنگام‌رسانی نقشه‌ها و فایل عناصر جغرافیایی

نقشه‌های آماری به منظور اجرای بهینه سرشماری‌ها و آمارگیری‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند، بنابراین هر چه کامل‌تر و گویاتر باشند کنترل پوشش جغرافیایی بهتر انجام شده و نتایج دقیق‌تری برای سرشماری یا آمارگیری حاصل می‌گردد.

به‌هنگام‌رسانی نقشه‌های آماری توسط بخش خصوصی و شرکت‌های مشاور دارای رتبه نقشه‌برداری از سازمان برنامه و بودجه انجام می‌گیرد و معاونت آمار و اطلاعات استان به عنوان ناظر اولیه و مرکز آمار ایران به عنوان ناظر عالی بر روند به‌هنگام‌رسانی نقشه‌ها نظارت دارند. با توجه به دقت بالای نقشه‌های آماری، نظارت بر به‌هنگام‌رسانی اهمیت به‌سزایی دارد. در سال ۱۴۰۳ تعداد ۸۴ شهر به مساحت ۷۵ هزار هکتار و ۳۸۴ آبادی بلوکه به مساحت ۴۵ هزار هکتار و تعداد ۱۸۲۸۶ آبادی مورد به‌هنگام‌رسانی قرار گرفت.

در خصوص فایل عناصر جغرافیایی موارد ذیل انجام پذیرفته است:

به‌هنگام‌رسانی فایل جغرافیایی ۱۴۰۲: این فعالیت که در مهرماه ۱۴۰۲ آغاز شده بود، در پایان خردادماه

۱۴۰۳ خاتمه یافت و فایل جغرافیایی تهیه شده به عنوان فایل چارچوب سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ مورد استفاده قرار گرفت. در به‌هنگام‌رسانی فایل جغرافیایی تغییرات نقشه و مصوبات هیئت دولت اعمال می‌گردد.

تهیه فهرست سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳: پس از اتمام عملیات حوزه‌بندی و تهیه نقشه حوزه‌های

سرشماری، با استفاده از فایل نقشه‌ها فهرست سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳ تهیه شد.

مشارکت در تهیه فایل بازسازی آدرس‌های آماری ۱۴۰۲: پس از تهیه فایل جغرافیایی ۱۴۰۲، فهرست

تغییرات آن نیز تهیه شده و به منظور بازسازی آدرس‌های آماری، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ادامه عملیات میدانی طرح رفع مغایرت: در این مرحله گروه‌های نقشه استان‌ها با انجام عملیات میدانی،

نقاطی از فهرست وزارت کشور را که در مرحله قبل وضعیت آن‌ها مشخص نشده بود، با همکاری دفاتر تقسیمات استانداری‌ها تعیین وضعیت می‌کنند.

به‌هنگام‌رسانی فایل جغرافیایی ۱۴۰۳: این فعالیت به دلیل اجرای سرشماری کشاورزی عمومی ۱۴۰۳

از نیمه بهمن ۱۴۰۳ آغاز شده و تا پایان خرداد سال ۱۴۰۴ ادامه خواهد یافت. در به‌هنگام‌رسانی فایل جغرافیایی تغییرات نقشه و مصوبات هیئت دولت اعمال می‌گردد.

اتصال ژئوکدپستی به نقشه‌های آماری

هدف از این فعالیت اتصال آخرین نسخه ژئوکدپستی شرکت پست به آخرین نقشه‌های به‌هنگام شهری

موجود و رفع مغایرت نقاط ژئوکد فاقد آدرس آماری تا پایان سال ۱۴۰۳ بوده‌است. آخرین پایگاه داده

ژئوکدپستی شهری کشور در آبان سال ۱۴۰۰ از شرکت پست دریافت گردید. براساس دستورالعمل‌های

تهیه‌شده، عملیات تبدیل پایگاه اطلاعات توصیفی شرکت پست به shapefile انجام و در ادامه برای هر استان

یک Geodatabase حاوی مجموعه داده شهرهای آن استان تشکیل شد. با توجه به اینکه عملیات ژئوکدپستی

شهری هنوز به اتمام نرسیده‌است، برای شهرهایی که دارای این اطلاعات بودند، عملیات اتصال کدپستی به

نقشه‌های آماری انجام گردید. با توجه به متفاوت بودن نقشه‌های پایه مورد استفاده شرکت پست و مرکز آمار

ایران، اختلافاتی در نقشه‌ها وجود دارد که در دستور کار رفع مغایرت کدپستی و نقشه‌های آماری قرار گرفت.

حالت‌های مختلف وضعیت نقاط ژئوکد نسبت به بلوک آماری شامل نقاط ژئوکدپستی فاقد بلوک آماری و بلوک‌های آماری فاقد ژئوکدپستی است.

برآورد جمعیت و خانوار

- برآورد جمعیت خانوارهای معمولی ساکن و گروهی برای فصل زمستان ۱۴۰۲ و نیز فصول بهار، تابستان و پاییز ۱۴۰۳ (برای طرح‌های هزینه و درآمد خانوار و نیروی کار)؛
- بررسی جمعیت جوان ۱۵ تا ۲۴ ساله و روند سالمندی، پیش‌بینی واجدین شرایط حضور در انتخابات ریاست جمهوری در تیر ماه ۱۴۰۳؛
- تهیه و بررسی برخی از شاخص‌های آماری از جمله نسبت سالخوردگی جمعیت، رشد جمعیت، نسبت جوانی جمعیت و تهیه شاخص اجتماعی _ اقتصادی و جمعیتی مورد نیاز معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری؛
- استخراج داده‌های جمعیت از داده‌های سازمان ثبت احوال کشور برای انتخابات ریاست جمهوری؛
- تهیه گزارش جمعیتی اطلاعات مسکن خانوار از مناطق شهر تهران (۱، ۲، ۳ و ۵) تحت پوشش آستان قدس رضوی؛
- تهیه اطلاعات اجتماعی _ اقتصادی و جمعیتی مورد نیاز سازمان برنامه و بودجه، تهیه شاخص‌های متعدد جمعیتی برای داشبورد ریاست جمهوری؛
- تهیه شاخص‌های مختلف جمعیتی بنا به تقاضاهای مختلف کاربران، تهیه گزارش برای مجمع تشخیص مصلحت نظام در مورد مجموعه اقدامات مرکز آمار ایران در خصوص ابلاغ سیاست‌های کلی جمعیت از سوی مقام معظم رهبری، تهیه گزارش مجموعه اقدامات مرکز آمار ایران در مورد قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت برای مقامات، برآورد جمعیت شهرهای مختلف بنا به تقاضاهای متعدد کاربران، برآورد جمعیت و خانوار برای دهستان و شهرهای آزمایش سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۴۰۴؛
- بازسازی جمعیت و خانوار نتایج سرشماری های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ در قالب فایل جغرافیایی سال ۱۴۰۲.

انتشار سالنامه آماری، نشریات آماری ادواری و گزارش‌های مرکز آمار ایران

- تهیه و انتشار سالنامه آماری کشور (نسخه فارسی سال ۱۴۰۲ و نسخه انگلیسی سال ۱۴۰۱)؛
- تهیه و انتشار نشریه شاخص‌های برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور ۱۴۰۲-۱۳۹۸؛

- تهیه و انتشار نشریه جایگاه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان‌های کشور ۱۴۰۲-۱۳۹۸؛
- تهیه و انتشار نشریه شاخص‌های عدالت اجتماعی_ سال ۱۴۰۲؛
- تهیه و انتشار گزارش فصلی اقتصاد ایران؛
- تهیه و انتشار نشریه فصلی وضعیت اجتماعی و فرهنگی کشور؛
- تهیه و انتشار نشریه ماهانه شاخص‌های کلان اقتصادی و اجتماعی کشور؛
- تهیه گزارشات وضعیت بازار کار؛
- تحلیل وضعیت آمارهای بخش کشاورزی و انتشار در سایت سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳؛
- تهیه و ارائه گزارش عملکرد سالانه مرکز آمار ایران و اطلاع رسانی از طریق درگاه ملی آمار؛
- تهیه و ارائه گزارش عملکرد اجرای قانون برنامه ششم توسعه کشور به سازمان برنامه و بودجه کشور؛
- تهیه و ارائه گزارش عملکرد مرکز آمار ایران در دولت سیزدهم.

۶- دولت الکترونیک و هوشمندسازی نظام آماري

بر اساس مواد ۶۷ و ۶۸ قانون برنامه ششم توسعه کشور، تکالیفی در حوزه توسعه و استقرار دولت الکترونیکی برای تمامی دستگاه‌های اجرایی تعیین شده و به استناد بند ۲ مصوبه اول جلسه یازدهم شورای اجرایی فناوری اطلاعات که طی نامه شماره ۱/۱۰۴۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۲/۴ ابلاغ شده، دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات موظف است به صورت مستمر کیفیت وب‌گاه‌ها و خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی دارای شناسنامه خدمات مصوب سازمان اداری و استخدامی کشور را ارزیابی کند. در این راستا در ارزیابی دوره یازدهم با ۴۱ شاخص که همگی متکی بر معیارهای توسعه دولت الکترونیکی سازمان ملل (EGDI: E-) Government Development Index)، کیفیت وب‌گاه و خدمات الکترونیکی مرکز آمار ایران مورد ارزیابی قرار گرفت که نتایج زیر حاصل شده است:

- کسب جایگاه ۱۷ بین ۱۶۸ دستگاه اجرایی مشمول ارزیابی- نشانگر کیفی دستگاه در ارزیابی این دوره عالی؛
- ۱۰۰ درصد الکترونیکی کردن خدمات طبق برنامه مصوب؛
- وضعیت عالی در دولت کاربرمحور؛
- وضعیت عالی در دولت شفاف؛
- وضعیت عالی در دولت مشارکتی؛
- وضعیت خوب در دولت یک‌پارچه.

همچنین مطابق با مصوبه شماره ۳ جلسه بیست و ششم شورای اجرایی فناوری اطلاعات با موضوع پروژه‌های پیش‌ران دولت هوشمند و به منظور گذر از دولت الکترونیک به دولت هوشمند، شورای اجرایی فناوری اطلاعات، فهرست پروژه‌های پیش‌ران دولت را به همراه دستگاه مجری و دستگاه‌های همکار ارائه نمود. بر این اساس اجرای «پروژه هوشمندسازی نظام آماری» طی نامه ۱۴۳۲۲۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۳ _ به تأیید رئیس جمهور محترم وقت _ به مرکز آمار ایران به عنوان دستگاه مجری محول شد تا با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی نسبت به تحقق آن اقدام نماید.

در این راستا مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و امنیت فضای مجازی موظف شد تا مطابق چارچوب برنامه اجرایی پروژه پیش‌ران ارسالی از دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات، نسبت به ارائه برنامه زمانبندی و معرفی نماینده به همراه چارچوب برنامه هوشمندسازی نظام آماری اقدام نماید.

در این پروژه، به لزوم تحول به سمت نظام آماری هوشمند به صورت تدریجی و نقش محوری استقرار نظام آماری ثبتي مبنا به عنوان پیش‌نیاز و زیربنای اصلی هوشمندسازی نظام آماری و همچنین همکاری و هماهنگی نزدیک بین تمامی دستگاه‌های اجرایی اشاره شد و پیشنهاد مذکور در قالب چارچوب پروژه‌های پیش‌ران دولت - هوشمندسازی نظام آماری - به سازمان فناوری اطلاعات ایران به عنوان دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات ارائه گردیده و در جلسه مشترک نماینده مرکز آمار ایران و دبیرخانه شورا، طرح پیشنهادی مورد بررسی قرار گرفت. اقدامات تکمیلی در سال بعد ادامه خواهد یافت.

همچنین بر اساس یافته‌های حاصل از مطالعات صورت گرفته در این خصوص لازم است تا اقدامات زیر صورت پذیرد:

- ضرورت تحول از نظام آماری سنتی به نظام آماری ثبتي مبنا به عنوان پیش‌نیاز هوشمندسازی؛
- اهمیت یک‌پارچه‌سازی منابع داده‌ای در سطح ملی؛
- ضرورت استقرار زیرساخت‌های فنی و قانونی برای تبادل داده و لزوم استفاده از فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی و یادگیری ماشین در تحلیل داده‌های آماری؛
- تهیه الگوی بلوغ نظام آماری هوشمند در سطوح مختلف و راهبردهای کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت.

۷- اطلاع‌رسانی و تسهیل دسترسی به آمارهای رسمی

درگاه ملی آمار

- بازنگری در دسته‌بندی‌های موضوعی برحسب طبقه‌بندی فعالیت‌های آماری (CSA)؛
- ارائه نمودار و نقشه‌های موضوعی مرتبط با شاخص‌های کلیدی و صفحه اول درگاه ملی آمار؛
- پاسخگوی چت برخط بر اساس بهره‌گیری از چت‌بات هوش مصنوعی؛
- افزایش سرعت تعامل با کاربران آماری و پاسخگویی به آنان؛
- ارتقای قابلیت‌های جستجوی درگاه ملی آمار از طریق ایجاد امکان جستجوی تخصصی در داده‌ها؛
- ارائه اخبار داده‌ها و اطلاعات آماری از طریق ابزارهای چندرسانه‌ای (اینفوگرافیک، موشن‌گرافی، تیزر و...)
- راه‌اندازی کتابخانه دیجیتال و رقومی‌سازی اطلاعات آماری حاصل از نتایج طرح‌ها و سرشماری‌ها.

اطلاع‌رسانی داخلی

جدول ۳- تعداد فعالیت‌های مرتبط با اطلاع‌رسانی از طریق درگاه ملی آمار

اطلاع‌رسانی از طریق درگاه ملی آمار		
ردیف	عنوان فعالیت	تعداد
۱	اخبار آماری	۱۹۸
۲	اخبار سازمانی	۱۵۱
۳	تحلیل	۳
۴	مصاحبه	۳
۵	اطلاع نگاشت	۵
۶	کلیپ و برنامه‌های نمایشی مربوط به سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳	۲۱
۷	گزارش تصویری	۵۰
۸	تازه‌های نشر	۴۴
اطلاع‌رسانی از طریق نشریات چاپی		

۹	چاپ نشریات برای اطلاع‌رسانی نتایج طرح‌های آماری و شاخص‌های اقتصادی مرکز	۱۲ عنوان
اطلاع‌رسانی از طریق پیام‌رسان‌ها		
۱۰	اطلاع‌رسانی تمامی اخبار آماری و سازمانی در کانال‌های پیام‌رسان بله به آدرس @markaz_amar و سروش به آدرس @markazamariran	تمامی اخبار در این پیام‌رسان‌ها اطلاع‌رسانی می‌شود.
۱۱	ایجاد کانال اطلاع‌رسانی اخبار سرشماری عمومی کشاورزی در پیام‌رسان بله به آدرس @keshavazi_sarshomari1403	انعکاس اخبار و رویدادهای مرتبط با سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳
اطلاع‌رسانی از طریق رسانه‌ها		
۱۲	هماهنگی انجام مصاحبه مسئولان مرکز آمار ایران با صدا و سیما و سایر رسانه‌ها	۵۷
۱۳	برگزاری نشست خبری رئیس مرکز آمار ایران (با موضوعات سرشماری عمومی کشاورزی، اعلام نتایج سرشماری و رونمایی اتاق پایش مرکز آمار ایران)	۳
۱۴	پاسخگویی به رسانه‌ها به منظور روشننگری و شفافیت در مورد اخبار آماری و شاخص‌های اقتصادی مرکز آمار ایران به خبرگزاری ایلنا- روزنامه‌های دنیای اقتصاد و عصر اقتصاد و سایت خبری عصر ایران	۴
اطلاع‌رسانی از طریق سامانه‌ها		
۱۵	پاسخگویی به کاربران در سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات	۵۲

بازدیدهای مسئولان و دانشجویان رشته آمار دانشگاه‌های کشور از مرکز آمار ایران

جدول ۴- خلاصه عملکرد مرتبط با بازدیدها از مرکز آمار ایران

بازدید مسئولان و مدیران دستگاه‌های اجرایی و دانشجویان از مرکز آمار ایران		
ردیف	عنوان	تاریخ
۱	بازدید آقای دکتر قاسمی، سرپرست معاونت اقتصادی سازمان برنامه و بودجه کشور از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳	۱۴۰۳/۷/۲۱

۱۴۰۳/۸/۱۶	بازدید آقای آقامحمدی، مشاور و معاون اقتصادی مقام معظم رهبری از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳	۲
۱۴۰۳/۸/۳۰	بازدید آقای حمیدرضا عدل، مشاور عالی و رئیس حوزه ریاست سازمان برنامه و بودجه کشور از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳	۳
۱۴۰۳/۱۰/۴	بازدید آقای دکتر پورمحمدی، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ و اتاق رصد و پایش طرح‌های آماری مرکز آمار ایران	۴
۱۴۰۳/۱۰/۱۹	بازدید آقای دکتر موهبتی، معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت کشور، و آقای دکتر کارگر، رئیس سازمان ثبت احوال کشور، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳	۵
۱۴۰۳/۱۲/۸	بازدید دانشجویان رشته آمار دانشگاه‌های تهران، علامه طباطبایی و تربیت مدرس از مرکز آمار ایران	۶
۱۴۰۳/۱۲/۱۲	بازدید دانشجویان رشته آمار دانشگاه قم از مرکز آمار ایران	۷

بازدیدهای مسئولان مرکز آمار ایران از استان‌ها

بازدید از استان‌ها توسط رده‌های مدیریتی مرکز برای تعامل و ارتباط بیشتر مرکز و استان با هدف شناسایی مشکلات استان، آگاهی از موضوعات و فعالیت‌های خاص استان، مشارکت در جلسات شورای برنامه‌ریزی به ویژه در زمان اجرای سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ و انجام نشست‌های تخصصی با مسئولان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها به منظور طرح موضوعاتی مانند سرشماری عمومی کشاورزی، سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا و... مشتمل بر ۳۲ بازدید در ۲۴ استان کشور بوده‌است که اهم موارد به شرح ذیل است.

جدول ۵- بازدیدهای مسئولان مرکز آمار ایران از استان‌ها

ردیف	عنوان	تاریخ
۱	بازدید آقای فاضلی، مدیر کل دفتر استانداردها و ارزیابی طرح‌های آماری، از استان کرمان	۱۴۰۳/۶/۲۶
۲	بازدید خانم دکتر بنی‌هاشمی، معاون طرح‌های آماری و آمارهای ثبتی مرکز آمار ایران، از استان خراسان رضوی	۱۴۰۳/۷/۲
۳	بازدید آقای دکتر گودرزی، رئیس مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان مازندران	۱۴۰۳/۷/۱۴
۵	بازدید آقای نصوحی، مدیر کل دفتر نقشه و اطلاعات مکانی مرکز آمار ایران، از استان آذربایجان غربی و برگزاری جلسه با عوامل اجرایی ستاد سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳	۱۴۰۳/۷/۲۱

۶	بازدید آقای رحیمی، مدیر کل دفتر آمارهای فرهنگی و بازرگانی مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان خوزستان و جلسه با فرمانداران	۱۴۰۳/۷/۲۸
۷	بازدید آقای دکتر شباک، رئیس پژوهشکده آمار، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان همدان	۱۴۰۳/۷/۲۹
۸	بازدید آقای دکتر گودرزی، رئیس مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی در استان خراسان رضوی	۱۴۰۳/۸/۱۶
۹	بازدید آقای دکتر حسینی، معاون توسعه مدیریت و امور استان‌های مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان سیستان و بلوچستان	۱۴۰۳/۸/۲۳
۱۰	بازدید آقای دکتر گودرزی، رئیس مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان‌های مازندران و گلستان	۱۴۰۳/۸/۲۷ و ۱۴۰۳/۸/۲۸
۱۱	بازدید آقای کریمی، رئیس حراست مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی شهرستان طالقان	۱۴۰۳/۹/۴
۱۲	بازدید آقای دکتر گودرزی، رئیس مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان چهارمحال و بختیاری	۱۴۰۳/۹/۱۳
۱۳	بازدید آقای دکتر حسینی، معاون توسعه مدیریت و امور استان‌های مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان کرمان	۱۴۰۳/۹/۱۳
۱۴	بازدید خانم دکتر بنی‌هاشمی، معاون طرح‌های آماری و آمارهای ثبتی مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان یزد	۱۴۰۳/۹/۱۷
۱۵	بازدید آقای دکتر گودرزی، رئیس مرکز آمار ایران، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان قزوین	۱۴۰۳/۹/۱۹
۱۶	بازدید آقای دکتر شباک، رئیس پژوهشکده آمار، از ستاد سرشماری عمومی کشاورزی استان همدان	۱۴۰۳/۹/۲۴

اطلاع‌رسانی بین‌المللی

اطلاع‌رسانی نتایج طرح‌های آماری و دیگر نشریات آماری مرکز آمار ایران از جمله سالنامه آماری کشور در سطح بین‌المللی مستلزم ترجمه و ارائه آن‌ها در بخش انگلیسی درگاه ملی آمار است. شماری از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در این زمینه در ذیل ارائه شده‌است:

- ترجمه فصول ۲۵ گانه سالنامه آماری سال ۱۴۰۱ کشور به انضمام پیش‌گفتار، گزیده اطلاعات، نمایه و نمودارها و نقشه‌های تمام فصول؛
- ترجمه و بارگذاری دوازده خبر انگلیسی مرتبط با شاخص قیمت مصرف‌کننده (نرخ تورم)؛
- ترجمه فهرست آمارهای رسمی کشور؛
- ترجمه برنامه‌های سوم و چهارم توسعه ملی آمار کشور و بارگذاری در درگاه ملی آمار؛
- ترجمه خلاصه نتایج طرح نیروی کار نظیر طرح آمارگیری نیروی کار - زمستان ۱۴۰۲، طرح آمارگیری نیروی کار سالانه - ۱۴۰۲ و طرح آمارگیری نیروی کار تابستان ۱۴۰۳ و نتایج طرح آمارگیری دام سبک و سنگین بهار تابستان و زمستان / دی‌ماه ۱۴۰۳؛
- ترجمه مستندات سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳: مشتمل بر کتابچه معرفی سرشماری و بروشور معرفی آن؛
- ترجمه توصیه‌های مدرسان کارگاه آموزشی نقشه راه سرشماری ثبتی مبنا؛
- ترجمه دستورالعمل تقدیرنامه اهتمام به کیفیت آماری؛
- ترجمه گردش کار انتشار فهرست آمارهای رسمی کشور؛
- ترجمه بنرهای سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ ویژه سایت انگلیسی.

گام دیگر در تسهیل اطلاع‌رسانی آماری دریافت، دسته‌بندی توزیع، پیگیری، جمع‌بندی، ترجمه مندرجات (برحسب ضرورت) است. برخی از پرسش‌نامه‌های بین‌المللی اقدام شده به شرح ذیل است:

- ۲۱ مورد پرسش‌نامه‌های سازمان ملل متحد (UN)؛
- هشت پرسش‌نامه سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد- فائو (FAO)؛
- چهار پرسش‌نامه یونسکو (UNESCO)؛
- دو پرسش‌نامه‌های فدراسیون بین‌المللی جاده (IRF)؛
- پرسش‌نامه سازمان همکاری اقتصادی ECO؛
- دو پرسش‌نامه سازمان بین‌المللی کار (ILO)؛
- پرسش‌نامه گروه بریکس (BRICS)؛
- پرسش‌نامه‌های سازمان گردشگری ملل متحد (UN Tourism)؛
- پرسش‌نامه مشاوره جهانی استفاده از داده‌های اداری برای سرشماری‌ها.

لازم به ذکر است تقویت و غنابخشی به محتوای بخش انگلیسی درگاه ملی آمار از طریق ترجمه و بارگذاری شماری از مندرجات متناسب با نیاز کاربران بین‌المللی درگاه ملی آمار، از جمله عواملی بوده است که بر بهبود

رتبه‌بندی بین‌المللی عملکرد آماری مرکز آمار ایران (به‌بود از رتبه ۱۳۷ به ۱۲۰ طبق گزارش سازمان ارزیاب) تأثیرگذار بوده‌است.

۸- ارتقای همکاری‌های ملی و بین‌المللی

همکاری‌های ملی

- اجرای تفاهم‌نامه بین مرکز آمار ایران و کمیته امداد امام خمینی در راستای همکاری در تبادل اطلاعات و تدوین استاندارد شاخص‌های نیکوکاری و احسان در کشور و برنامه‌ریزی برای انجام طرح آمارگیری در حوزه نیکوکاری و احسان در کشور برای اولین بار، ارائه کمک‌های فنی برای ارتقای کیفیت آمارهای رسمی کمیته امداد امام و استفاده از ظرفیت مراکز نیکوکاری تحت نظارت کمیته امداد امام(ره) در انجام آمارگیری‌های مرکز؛ محاسبه و ارائه فایل تشکیل سرمایه بخش‌های دولتی برای سری زمانی ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ برای امور کلان سازمان برنامه و بودجه کشور؛
- شرکت در جلسات ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز؛
- همکاری با سازمان برنامه و بودجه کشور در زمینه نیازسنجی فهرست آمارهای رسمی با هدف پوشش شاخص‌های برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت کشور که طی تعامل و برگزاری جلسه (۲۲ جلسه) منجر به پوشش ۴۶ درصد از شاخص‌های کمی برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت کشور شد.
- همکاری با وزارت امور اقتصادی و دارایی در بازنگری و تدوین طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی ایران- IRSIC با هدف استفاده از طبقه‌بندی در درگاه ملی مجوزها و رونمایی از این نسخه طبقه‌بندی با حضور معاون محترم وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه کشور و رئیس مرکز آمار ایران؛
- همکاری با سازمان ملی استاندارد در اخذ استاندارد ملی در حوزه خدمات دولتی برای اولین بار در کشور (در زمینه طبقه‌بندی مشاغل ایران)؛
- همکاری با سازمان امور اداری و استخدامی در شناسایی وظایف دولت برای تدوین طبقه‌بندی وظایف دولت؛
- همکاری با مؤسسه کار و تأمین اجتماعی وزارت رفاه، کار و تأمین اجتماعی در شناسایی مشاغل ایران و تکمیل بانک اطلاعاتی مشاغل کشور؛
- همکاری با ۷۷ دستگاه اجرایی در تهیه شناسنامه متغیرها و شاخص‌های فهرست آمار رسمی و انتشار آنها؛
- همکاری با ۷۷ دستگاه اجرایی در استقرار مدیریت کیفیت آمارها و صدور تقدیرنامه کیفیت؛

- همکاری با دانشگاه قم در خصوص گذراندن دوره کارآموزی دانشجویان آمار این دانشگاه؛
- همکاری با انجمن آمار در راستای آموزش و گذراندن دوره کارآموزی دانشجویان آمار دانشگاه‌های کشور.

همکاری با بخش خصوصی، اساتید دانشگاه‌ها، انجمن‌های علمی، استان‌ها و رؤسای قبلی مرکز آمار ایران

- ارتباط با شرکت‌های آماری، امکان‌سنجی توانایی‌ها و قابلیت‌های شرکت‌ها برای برون‌سپاری برخی از فعالیت‌های اجرایی مرکز؛
- تعامل و همکاری مرکز آمار ایران و بخش خصوصی (اتاق بازرگانی)؛
- دعوت از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها برای عضویت در کمیته فنی کیفیت (آقای دکتر اسکندری، خانم دکتر رضایی)؛
- دعوت از اساتید دانشگاه برای سخنرانی علمی در جلسات کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار؛
- برگزاری جلسات با انجمن آمار و تدوین شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی و دانشجویان دکترا (رشته آمار)؛
- عضویت همکاران استانی (معاونین آمار ۳ استان) در کمیته نظارت سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳ و تبادل نظر در خصوص شیوه‌های نظارت؛
- برگزاری جلسه هم‌اندیشی با آقای دکتر نواب‌پور، رئیس محترم اسبق مرکز آمار ایران، در خصوص فرایند ارزیابی کیفیت آمارها؛
- برگزاری جلسه هم‌اندیشی با متخصصان و اساتید کشور در خصوص حساب‌های ملی؛
- برگزاری جلسه هم‌اندیشی معاونین آمار و اطلاعات و معاونان فنی و آموزشی سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ (مجازی)؛
- برگزاری جلسه هم‌اندیشی مرکز آمار ایران، معاونان آمار و اطلاعات و ذی‌حسابان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها با موضوع سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ (مجازی)؛
- برگزاری نشست مشترک معاون مرکز آمار ایران و شرکت دانش‌بنیان امید در مورد ضرورت استفاده از سامانه‌های فضایی برای تهیه آمارهای کشاورزی.
- برگزاری نشست تخصصی «نقش سرشماری عمومی کشاورزی در رفاه و آبادانی کشور»؛
- برگزاری جلسه هم‌اندیشی سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳؛
- برگزاری نشست تخصصی با عنوان «نظام آماری نوین» (وبینار)؛
- برگزاری جلسه هم‌اندیشی ناظران سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳؛
- برگزاری جلسات هم‌اندیشی در زمینه سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ و نقشه راه برای سرشماری؛
- برگزاری نشست با شرکت پست در خصوص نحوه ثبت فعالیت اقتصادی و آموزش طبقه‌بندی به نمایندگان پست استان‌های کشور؛

- برگزاری نشست تخصصی نظام آماری نوین به مناسبت روز آمار و برنامه‌ریزی؛
- برگزاری وبینار آموزشی کاربرد داده‌های موقعیتیاب تلفن همراه در آمارهای جمعیت و مهاجرت ؛
- برگزاری نشست تخصصی بررسی الزامات ثبت‌های پایه در سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۴۰۵ (وبینار)؛
- برگزاری نشست تخصصی اهمیت سهم ارزش افزوده زیست بوم اقتصاد رقومی (دیجیتال) از اقتصاد ملی در برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت کشور (وبینار) ؛
- برگزاری نشست تخصصی بانک‌های اطلاعاتی مورد نیاز در حوادث و سوانح (وبینار) ؛
- برگزاری پنل تخصصی حکمرانی بودجه‌ریزی هوشمند (وبینار) ؛
- برگزاری جلسه تبیین فهرست آمارهای رسمی ۱۴۰۴ با مشارکت مرکز پژوهش‌های مجلس؛
- برگزاری نشست سه‌جانبه سازمان‌های تابعه سازمان برنامه و بودجه کشور؛
- برگزاری نشست تخصصی توسعه صنعتی، چالش‌ها، روندها و پیامدها (وبینار)؛
- برگزاری نشست تخصصی جوانان نه شاغل نه در حال آموزش (وبینار)؛
- برگزاری نشست تخصصی مشترک مرکز آمار ایران و انجمن بازاریابی ایران، انجمن مدیریت ایران، انجمن آمار ایران و ... ؛
- تشکیل اتاق فکر مرکز آمار ایران با حضور رؤسای سابق مرکز آمار ایران.

همکاری‌های بین‌المللی

- همکاری با کارگزاری‌های سازمان ملل متحد در ج.ا.ایران برای توسعه آماری کشور؛
- همکاری با صندوق جمعیت ملل متحد^۱ برای برگزاری دو دوره آموزشی کارگاه آموزشی سرشماری ثبتی‌مبنا با تدریس دو تن از مشاوران سازمان ملل و مشارکت چهار کشور خارجی (۲۲ تا ۲۴ مرداد ۱۴۰۳) و کاربرد داده‌های موقعیتیابی تلفن همراه در آمارهای جمعیت و مهاجرت- ۲۹ و ۳۰ آبان؛
- تکمیل اطلاعات مورد نیاز سازمان‌های بین‌المللی مانند کمیسیون آمار سازمان ملل، اکو و بریکس؛
- پذیرش نظر مرکز آمار ایران در کمیسیون آمار سازمان ملل؛
- امضای برنامه کاری مشترک با صندوق جمعیت سازمان ملل متحد به منظور ظرفیت‌سازی آماری و ایجاد توانمندی‌های لازم در نظام آماری کشور و مرکز آمار ایران برای انجام سرشماری ثبتی‌مبنا و برگزاری سه رویداد آموزشی با مشارکت نمایندگان اغلب سازمان‌ها و دستگاه‌های همکار در عرصه سرشماری ثبتی‌مبنا با

¹ The United Nations Population Fund (UNFPA)

عناوین زیر در قالب همکاری با دفتر صندوق جمعیت سازمان ملل متحد در ایران از جمله مواردی است که می‌توان عناوین آنها را در موارد زیر خلاصه کرد :

- کارگاه آموزشی نقشه راه سرشماری ثبتی مبنا با شرکت نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مرتبط با اجرای این سرشماری؛
- برگزاری نشست هم‌اندیشی تکمیلی (حضوری - مجازی) کارگاه آموزشی برای ارائه توصیه‌های مدرسان و پاسخگویی به پرسش‌ها و ابهامات شرکت‌کنندگان؛
- برگزاری وبینار آموزشی کاربرد داده‌های موقعیت‌یابی تلفن همراه در آمارهای جمعیت و مهاجرت؛
- اعزام ۵ نفر از کارشناسان و مسئولان مرکز آمار ایران و سازمان ثبت احوال کشور به کشورهای چین و ترکیه برای ظرفیت‌سازی آماری لازم در زمینه سرشماری ثبتی مبنا.

- انعقاد یادداشت تفاهم همکاری با آژانس آمار جمهوری تاجیکستان؛
- تهیه پیش‌نویس یادداشت تفاهم همکاری با مؤسسه ملی آمار ترکیه و انجام مکاتبات لازم با مراجع رسمی ذی‌ربط در این خصوص؛
- تهیه و تدوین نقشه راه در عرصه گسترش تعاملات بین‌المللی و برنامه راهبردی مورد نیاز در این زمینه؛
- شرکت در سی‌وپنجمین نشست شورای برنامه‌ریزی سازمان همکاری اقتصادی (اگو) و ارائه نظر درباره تمام بندهای بخش آمار و پذیرش آن از سوی کشورهای شرکت‌کننده؛
- عضویت در کارگروه چارچوب ملی تضمین کیفیت آمارها بخش آمار سازمان ملل؛
- تکمیل پرسشنامه‌های ارسالی سازمان ملل در خصوص مدرن سازی مراکز آماری و استفاده از استانداردهای نوین؛
- مشارکت در ۵۶مین نشست بین‌المللی سالانه روسای آماری.

نظرسنجی‌های بین‌المللی

- برخی از مهم‌ترین نظرسنجی‌های انجام شده در سال ۱۴۰۳ به شرح زیر است:
- مرکز پژوهش‌ها و آموزش‌های آماری، اقتصادی و اجتماعی برای کشورهای اسلامی سسریک (SESRIC)؛
 - نظرسنجی دیجیتالی کردن مراکز آماری: شناسایی موضوعات مشترک در نوین‌سازی مراکز آماری با استفاده از داده‌ها؛
 - نظرسنجی درباره سنجش اقتصاد دیجیتال؛
 - نظرسنجی در مورد بررسی میزان پیشرفت کشورهای عضو در اندازه‌گیری اقتصاد دیجیتال؛

• بخش آمار سازمان ملل متحد^۱؛

- نظرسنجی ارزیابی پیشرفت سیستم حسابداری زیست‌محیطی _ اقتصادی (SEEA 2024) پایش اجرای استانداردهای بین‌المللی در حسابداری محیط‌زیستی؛
 - نظرسنجی جهانی جریان پلاستیک در چرخه حیات: تدوین راهنمای آماری برای اندازه‌گیری آلودگی پلاستیکی؛
 - نظرسنجی جهانی در مورد بهبود نظام‌های آماری بین‌المللی؛
- صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف)؛
- نظرسنجی برخط CRAVE: برای گردآوری داده‌های مرتبط با رفاه کودکان.

میزبانی ملاقات‌ها و نشست‌ها با کاربران و مهمانان خارجی مرکز

میزبانی پژوهشگران و استادان بین‌المللی علاقه‌مند به آمارهای ایران و همچنین اتخاذ تمهیدات و انجام مکاتبات لازم برای اخذ مجوزهای لازم برای برگزاری نشست‌های متعدد (حضور و مجازی) با نمایندگان و کارشناسان کارگزاری‌های سازمان ملل متحد در جمهوری اسلامی ایران (با حضور یا اطلاع نمایندگان وزارت امور خارجه و دیگر مراجع رسمی ذی‌ربط) از دیگر اقداماتی بوده که در طول سال ۱۴۰۳ انجام شده‌است.

۹- استقرار نظام برنامه‌ریزی و بهبود عملکرد

راهبری ارزیابی عملکرد مرکز آمار ایران در بعد شاخص‌های عمومی و اختصاصی دستگاه‌های اجرایی کشور

به منظور استقرار کامل نظام مدیریت عملکرد در دستگاه‌های اجرایی، شاخص‌هایی سالانه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌شود که مبنای ارزیابی وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی در قالب ۱۰۰۰ امتیاز برای شاخص‌های اختصاصی و ۱۰۰۰ امتیاز شاخص‌های عمومی می‌باشد. نتایج ارزیابی عملکرد دستگاه‌ها بر اساس امتیازات کسب‌شده به شورای عالی اداری و ریاست محترم جمهور ارائه می‌شود و از دستگاه‌های برتر در جشنواره شهید رجایی تقدیر به عمل می‌آید.

اهم اقدامات و دستاوردهای به‌دست آمده در سال ۱۴۰۳ در راستای اجرای این فرایند ارزیابی به شرح ذیل می‌باشد:

¹ United Nations Statistical Division((UNSD)

- کسب رتبه خوب در ارزیابی سال ۱۴۰۲ دستگاه های اجرایی سطح ملی؛
- تهیه و ارائه گزارش آسیب شناسی شاخص های عمومی و اختصاصی ارزیابی عملکرد سال ۱۴۰۲؛
- بررسی تفصیلی بهبودهای مورد نیاز برای رفع موانع اجرای شاخص های عمومی و اختصاصی مرکز در جلسات کمیته مدیریت عملکرد و شورای تحول اداری مرکز؛
- تشکیل جلسات کمیته مدیریت عملکرد برای تعیین و ابلاغ متولیان اجرای شاخص های عمومی سال ۱۴۰۳؛
- تهیه و ارسال شاخص های اختصاصی سال ۱۴۰۴ مرکز آمار ایران به سازمان برنامه و بودجه کشور؛
- تهیه و ارائه گزارش شش ماهه اول سال ۱۴۰۳ از اجرای شاخص اختصاصی مرکز آمار ایران به سازمان برنامه و بودجه کشور؛
- انجام اقدامات پیش بینی شده برای اجرای نظام نامه توسعه فرهنگ سازمانی مرکز آمار ایران؛
- سنجش وضعیت نهادینه شدن استانداردهای گفتاری، ظاهری و رفتاری ویژه مشاغل عمومی و اختصاصی و مدیران مرکز آمار ایران و تهیه گزارش در مقایسه با سال قبل.

راهبری فرایند ارزیابی دستگاه های اجرایی توسط مرکز آمار ایران در جشنواره شهید رجایی

مرکز آمار ایران در راستای تثبیت مرجعیت در نظام آماری کشور ضمن تعامل و هماهنگی با سازمان اداری و استخدامی کشور، از سال ۱۳۹۶ توانسته است به عنوان نهاد ارزیاب ذیل شاخص های عمومی ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی، آنها را ارزیابی نماید. در سال ۱۴۰۲ شاخصی با عنوان "ارتقای نظام آماری کشور" در ذیل شاخص های عمومی به همه دستگاه های اجرایی سطح ملی ابلاغ شد. این مرکز وضعیت دستگاه ها در کسب امتیاز این شاخص را در قالب دو سنجه با عنوان "سنجه اول - ارسال ریز داده ها و آمارهای مورد نیاز نظام جامع ثبت های آماری و شاخص های کلان اقتصادی کشور و سنجه دوم - طراحی سرویس های مورد نیاز نظام آمارهای ثبتی مبنا" مورد ارزیابی قرار داده و امتیاز نتایج را جهت ابلاغ به سازمان اداری و استخدامی کشور اعلام می کند. اهم اقدامات انجام شده به شرح ذیل است:

- تهیه و ارسال شیوه نامه ارزیابی دستگاه های اجرایی برای سال ۱۴۰۳ به سازمان اداری و استخدامی کشور؛
- مکاتبه با ریاست محترم سازمان اداری و استخدامی کشور برای افزایش امتیاز و ضریب اهمیت شاخص مرتبط با مرکز آمار ایران برای ارزیابی دستگاه های اجرایی در سال ۱۴۰۳؛
- بررسی و تعیین دستگاه های مصداق دار و عدم مصداق در ارزیابی سال ۱۴۰۳ و اعلام به سازمان اداری و استخدامی کشور؛
- ارائه مشاوره به دستگاه های اجرایی در خصوص اجرای شاخص و نحوه مستندسازی.

رصد و ارزیابی پیشرفت برنامه ملی توسعه آمار کشور

مرکز آمار ایران در راستای اجرای ماده ۱۰ قانون احکام دائمی برنامه ششم توسعه کشور، چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور را با همکاری دستگاه‌های اجرایی تهیه نمود. این برنامه در تاریخ ۱۴۰۳/۴/۹ به تصویب شورای عالی آمار رسید. بر همین اساس و طبق مفاد بند سایر، مرکز آمار ایران به منظور پیاده‌سازی نظارت، پایش و ارزیابی مستمر، تکالیف دستگاه‌های اجرایی را مطابق روند هرساله در قالب مفاد مواد مختلف این برنامه، احصا کرد و در سال ۱۴۰۳ به رؤسای کمیته‌های آماربخشی و یا رؤسای دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ نمود. خاطر نشان می‌شود توفیق هر دستگاه در اجرای این تکالیف، مبنای ارزیابی سالانه دستگاه‌های اجرایی در نظام آماری کشور قرار می‌گیرد. این ارزیابی برای سال ۱۴۰۳ در قالب ۷ نماگر ذیل و در حدود ۱۵۰ دستگاه (ستاد مرکزی و دستگاه وابسته) به انجام خواهد رسید و به دستگاه‌ها نیز اعلام خواهد شد. همچنین از دستگاه‌های برتر در روز آمار و برنامه‌ریزی تقدیر به‌عمل خواهد آمد.

جدول ۶- نماگرهای رصد و ارزیابی دستگاه‌های اجرایی کشور در راستای اجرای چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور

ردیف	عناوین نماگرهای ارزیابی دستگاه‌ها	سقف امتیاز
۱	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۵ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع محور توسعه آمار و استقرار نظام آمارهای ثبتي مبنا	۵
۲	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۶ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع محور محاسبات ملی و شاخص‌های کلان	۵
۳	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۷ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع محور فناوری اطلاعات	۳
۴	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۸ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع محور پژوهش و آموزش آمار	۱
۵	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۹ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع محور مدیریت کیفیت آمار	۳
۶	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۱۰ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع محور ارتقای سواد و فرهنگ آماری، تقویت اعتماد عمومی به آمارهای رسمی و گسترش تعاملات ملی و بین‌المللی در حوزه آمار	۱
۷	اجرای تکالیف مربوط به بند سایر در برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع ارائه گزارش‌های عملکرد دستگاه‌های اجرایی	۲
جمع		۲۰

تهیه و تدوین برنامه عملیاتی سالانه و پایش عملکرد دفاتر

- تهیه برنامه عملیاتی سالانه مرکز آمار ایران؛

- ارزیابی و پایش برنامه عملیاتی سالانه مرکز آمار ایران؛
- تهیه و تدوین گزارش‌های عملکرد فصلی دفتر مرکز آمار ایران؛
- برنامه‌ریزی مجدد برنامه عملیاتی دفتر به دلیل حذف یا اضافه شدن طرح‌های آماری؛
- تهیه و تدوین تقویم انتشاراتی مرکز آمار ایران؛
- تهیه و ارائه گزارش‌های ماهانه و فصلی وضعیت انتشار محصولات مندرج در تقویم انتشاراتی مرکز آمار ایران؛
- تهیه اقدامات اصلاحی به منظور انجام فعالیت‌های معوق و انتشار محصولات دارای تأخیر؛
- تهیه و به‌روزرسانی برنامه عملیاتی سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳؛
- تهیه گزارش وضعیت پیشرفت سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳.

استقرار چرخه بهره‌وری

- برگزاری جلسات کمیته و کارگروه بهره‌وری؛
- تکمیل و بازنگری چرخه بهره‌وری مرکز آمار ایران؛
- تدوین و ارسال کاربرگ احصا حوزه‌های اولویت‌دار؛
- شناسایی مسائل و اولویت‌بندی مسائل شناسایی‌شده بهره‌وری مرکز آمار ایران؛
- ریشه‌یابی مسائل دارای اولویت بهره‌وری مرکز آمار ایران؛
- تعیین سیاست مداخلات و تعریف اقدامات پیش‌ران بهره‌وری؛
- ارائه گزارش یک‌ساله اقدامات سال ۱۴۰۳.

سلامت اداری

- شناسایی مصادیق تعارض منافع و تهیه برنامه برای جلوگیری از بروز آن در مرکز آمار ایران؛
- تهیه لیست گلوگاه‌های فسادخیز در مرکز آمار ایران.

قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

- درج احکام تکلیفی مرکز آمار ایران در سامانه پایش قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مستقر در سازمان برنامه و بودجه کشور؛
- تهیه و ارسال گزارش وضعیت اجرای تکالیف مرکز آمار ایران در قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران.

انجام وظایف مرتبط با نظام آماری کشور

به‌طور کلی اگر نظام آماری را مجموعه‌ای از سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور که در امر تهیه و تولید آمار همکاری و مشارکت دارند، تعریف نمائیم؛ دبیرخانه شورای عالی آمار محور و پل ارتباطی با دستگاه‌های اجرایی در حوزه آمار و دفاتر موضوعی مرکز آمار ایران به عنوان نمایندگان این سازمان با دستگاه‌های اجرایی در راستای سیاست‌های شورای عالی آمار نقش به‌سزایی ایفا می‌نمایند. این دبیرخانه با شرح وظایف مشخص، فعالیت‌های زیر را طی سال ۱۴۰۳ اجرا نموده‌است:

- به‌روزرسانی زیرسایت شورای عالی آمار در درگاه ملی آمار و تکمیل اطلاعات شامل مشخصات اعضا، صورتجلسات، آیین‌نامه‌ها و ...
- به‌روزرسانی اطلاعات اعضای شورای عالی آمار، کمیسیون تخصصی و کمیته‌های آمار بخشی در درگاه ملی آمار؛
- برگزاری جلسه ۶۲ شورای عالی آمار و پیگیری مصوبات آن؛
- برگزاری جلسات ۱۲۴ الی ۱۲۶ کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار؛
- تهیه مستند صورتجلسات شورای عالی آمار از سال ۱۳۶۱ تا کنون؛
- گردآوری مستند «مصوبات شورای عالی آمار» و پیگیری اجرای آنها از متولیان
- فعالسازی کمیته آماربخشی برنامه و بودجه؛
- تشکیل کمیته آمارهای بخشی انتظامی (واقع در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران)؛
- تمدید فعالیت کمیته آمارهای بخشی زنان و خانواده؛
- همکاری با کمیته امداد امام خمینی در فعالسازی کمیته آمار بخشی و انتظامبخشی به فعالیت‌های آماری؛
- هماهنگی با صاحب‌نظران و ارائه سخنرانی علمی در جلسات کمیسیون تخصصی.

۱۰- مدیریت منابع انسانی، توسعه سازمانی و توانمندسازی کارکنان

ارزشیابی عملکرد کارکنان مرکز و سنجش شایستگی‌های عمومی مدیران و توانمندسازی کارکنان

- تصویب مدل نهایی و شاخص‌های ارزشیابی شایستگی‌های اختصاصی مدیران؛
- انجام ارزشیابی سالانه ۱۴۰۳ کارکنان به تعداد ۳۱۲ نفر از کارکنان واجد شرایط؛
- سنجش شایستگی‌های عمومی ۱۰ نفر از مدیران توسط کانون ارزیابی‌های واجد صلاحیت؛
- به‌روزرسانی بانک اطلاعاتی ارزیابی شایستگی‌های عمومی مدیران مرکز؛

- اخذ مجوز آموزش سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ و همکاری در اجرای کارگاه‌های آموزشی تخصصی و صدور گواهینامه‌های آموزشی رده‌های اجرایی سرشماری؛
- سنجش شایستگی‌های اختصاصی مدیران آماری در سال ۱۴۰۳ و ارائه نتایج به سازمان اداری و استخدامی کشور و تهیه بانک اطلاعاتی؛
- به‌روزرسانی سامانه بانک دانش در اینترنت مرکز به منظور مدیریت دانش و به اشتراک‌گذاری تجربیات تخصصی و پژوهشی متخصصان آماری؛
- برگزاری ۳۵ کارگاه تخصصی طرح‌های آماری مرکز؛
- برگزاری نشست‌های حضوری یا سخنرانی‌های مجازی و وبینارهای تخصصی در سطح مرکز و استان‌ها؛
- تهیه گزارش دوره‌های آموزشی بین‌المللی کارشناسان و مدیران آماری جهت ارائه به سازمان برنامه و بودجه کشور برای به اشتراک‌گذاری تجربیات تخصصی.

آموزش و توانمندسازی نیروی انسانی

جدول ۷- تعداد دوره‌ها، کلاس‌ها و ساعات آموزشی به تفکیک نوع دوره آموزشی و فراگیران

ردیف	نوع دوره آموزشی	تعداد دوره‌ها	تعداد کلاس‌ها	تعداد فراگیران		نفر_ساعت آموزشی ^۱		سرانه آموزش (به ساعت)	
				مدیران	کارمندان	مدیران	کارمندان	مدیران	کارمندان
۱	بهبود مدیریت	۳۰	۳۰	۱۳۳	۹۱۲	۷۲۸	۰	۸.۱۸	۰
۲	شغلی	۲۸	۲۷	۲۰۸	۵۲۴	۴۷۹۸	۱۱۵۲۰	۵۳.۹۱	۳۳.۴۹
۳	عمومی	۹	۹	۱۶۵	۳۸۸	۱۰۸۰	۲۶۵۶	۱۲.۱۳	۷.۷۲
۴	توجیهی بدو خدمت	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع ^۲		۶۷	۶۶	۵۰۶	۱۸۲۴	۶۶۰۶	۱۴۱۷۶	۷۴.۲۲	۴۱.۲۱
				۲۳۳۰		۲۰۷۸۲		۴۸	

لازم به ذکر است علاوه بر دوره‌های آموزشی کارکنان، به ۱۶ نفر کارآموز رشته‌های آماری دانشگاه‌ها در دفاتر تخصصی مرکز پس از سازماندهی، آموزش‌های لازم ارائه شد.

^۱ نحوه محاسبه نفر ساعت آموزش: تعداد فراگیران یک دوره × ساعت همان دوره که در نهایت با تجمیع نفرساعت کل دوره‌ها نفر ساعت نهایی بدست می‌آید.

^۲ منظور از تعداد کل کارمندان، کارکنان واجد شرایط در دوره‌های آموزشی می‌باشد.

مدیریت منابع انسانی (جذب و استخدام، بازنشستگی، انتقال و مأموریت، ...)

- جذب و استخدام یک نفر بر اساس مجوز استخدامی آزمون استخدامی ویژه معلولان بر اساس نامه شماره ۱۱۴۲۵۲ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۵ سازمان اداری و استخدامی کشور؛
- بازنشستگی ۲ نفر؛
- انتقال پست سازمانی ۲ نفر؛
- استعفا ۲ نفر؛
- مأموریت ۲۰ نفر.

امور رفاهی

- پرداختی بابت مناسبت‌ها؛
- تفاهم‌نامه در خصوص استفاده از خدمات اقامتی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور؛
- هماهنگی با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها در خصوص استفاده از خدمات مهندسرا سازمان‌های مذکور؛
- هماهنگی با سازمان برنامه و بودجه کشور در خصوص خرید خودرو به صورت اقساط توسط کارکنان مرکز؛
- قرارداد با پزشک متخصص و همچنین قرار داد با پزشک عمومی؛
- برگزاری نمایشگاه‌های متعدد و مختلف در نمایشگاه مرکز از جمله نمایشگاه دوچرخه و فروش اقساطی آن و ...
- شارژ کارت اتکا؛
- توزیع سبد حمایتی و معیشتی؛
- قرارداد با کویرموتور و نیروموتور جهت خرید اقساطی همکاران.

امور حقوقی

- انعقاد ۳۷ فقره قرارداد پیمانکاری، مطالعاتی، خدماتی، پشتیبانی و تعداد ۳۱ فقره قرارداد خرید خدمات مشاوره از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت؛
- حضور در مراجع قضایی و شبه قضایی به نمایندگی از مرکز آمار ایران (به تعداد ۲۰ پرونده قضایی و ۱۱ پرونده تأمین اجتماعی و ۳ پرونده شهرداری)؛
- مستندسازی قراردادهای قانونی عقد قرارداد در سامانه پایگاه اطلاعات قراردادهای کشور و سامانه تدارکات الکترونیک دولت؛

- عقد قراردادهای رفاهی همکاران شامل بیمه عمر، بیمه درمان تکمیلی، بیمه عمر و حوادث و بیمه مسئولیت مدنی آمارگیران در سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳؛
- عقد بیمه آتش سوزی و حوادث ساختمان‌های مرکز بر اساس قانون مدیریت بحران کشور؛
- پاسخ به شکایات درج شده در سامانه سازمان بازرسی کل کشور به آدرس 136.ir.

راهبری کمیته‌ها و شوراهای

شورای راهبری توسعه مدیریت مرکز که با ابلاغ شورای عالی اداری طی تصویبنامه شماره ۴۷۷۴۳ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۱ به شورای راهبری تحول اداری دستگاه‌های اجرایی و استانی تغییر یافت؛ در سال ۱۴۰۳، چهار جلسه برگزار کرد که با توجه به تغییرات انتصابات ریاست مرکز و به تبع آن تغییرات مدیریتی سازمانی، تمامی جلسات برگزار شده این شورا که با حضور نمایندگان سازمان برنامه و بودجه و همچنین سازمان اداری استخدامی کشور همراه بود، برگزاری آن در نیمه دوم سال انجام شد.

از کمیته‌های تخصصی ذیل شورای راهبری تحول اداری دستگاه نیز «کمیته سرمایه انسانی» با توجه به اهمیت موضوعات مربوطه با برگزاری ۲۰ جلسه در طول سال بیشترین تعداد جلسه را داشته است و کمیته‌های «توسعه دولت الکترونیک»، «سلامت اداری و صیانت از حقوق مردم»، «ساختار و فناوری‌های مدیریتی» و همچنین «مدیریت عملکرد» هر کدام با برگزاری یک جلسه در سال گذشته عملکرد داشتند.

در سال جدید، با نظر ریاست محترم مرکز، استقرار دبیرخانه‌های کمیته‌های مذکور و به‌روزرسانی و صدور مجدد احکام اعضا تلاش بر این است درخصوص مسائل اداری و مدیریتی مرتبط با اصلاح نظام اداری جلسات شوراهای و کمیته‌های مربوطه به صورت سازمان‌یافته‌تر و منظم‌تری تشکیل جلسه دهد.

شورای پژوهشی

- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و تعیین اهداف فعالیت‌های پژوهشی مرکز آمار ایران؛
- شناسایی، بررسی، اولویت‌بندی و اعلام نیازهای پژوهشی؛
- بررسی فرم‌های پیشنهاد اولیه طرح‌های پژوهشی و انتخاب از میان این فرم‌ها و درخواست تهیه پیشنهاد کامل برای تصمیم‌گیری نهایی توسط شورا؛
- بررسی و تصمیم‌گیری نهایی درباره طرح‌های پژوهشی بر اساس پیشنهاد کامل طرح؛
- تعیین داوران و ناظران طرح‌های پژوهشی؛
- برگزاری جلسات و تهیه سیاست‌های پژوهشی مرکز آمار ایران؛

- بازنگری آیین‌نامه و تهیه شیوه‌نامه شورای پژوهش مرکز آمار ایران؛
- بررسی طرح‌های پژوهشی مرکز آمار ایران؛
- بازنگری پروپزال و فرم درخواست پیشنهاد طرح پژوهشی^۱؛
- انعقاد ۹ قرارداد پژوهشی با دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه تهران، پژوهشکده آمار.

نظام اداری

تدوین، تصویب و ابلاغ برنامه‌های اصلاح نظام اداری در حوزه‌های زیر:

- مدیریت مشاغل (بازطراحی مشاغل اختصاصی مرکز آمار ایران)؛
- توسعه شایستگی‌های مدیران و برنامه جامع آموزش؛
- ساختار سازمانی؛
- مدیریت انرژی و انرژی‌های پاک؛
- استانداردسازی خدمات؛
- هوشمندسازی خدمات و توسعه دولت الکترونیک؛
- ساماندهی ساختمان‌های اداری؛
- برآورد و محاسبه قیمت تمام شده؛
- طراحی و پیاده‌سازی الگو و معیارهای پرداخت مبتنی بر عملکرد؛
- بهره‌وری؛
- فساد اداری؛
- فرهنگ سازمانی و اخلاق حرفه‌ای.

خدمات پشتیبانی و لجستیک

- به‌سازی ساختمان مرکز در یوسف آباد؛
- به‌سازی راه‌پله‌های اضطراری؛
- به‌سازی مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات و امنیت فضای مجازی؛
- به‌سازی سیستم‌های سرمایشی و گرمایشی ساختمان مرکز؛

¹ Request for proposal(RFP)

- مدیریت مکاتبات اداری غیر محرمانه از طریق شبکه دولت؛
- اخذ استانداردهای موتورخانه و ساختمان های مرکز ؛
- پشتیبانی از سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳ (در مرحله اول و دوم و سوم)؛
- مدیریت مصرف برق و اخذ صرفه جویی تا ۲۵ درصد در سامانه رسمی مربوطه اداره برق.

امور زنان و خانواده

- حضور مشاور بانوان مرکز در جلسه نشست هم‌افزایی مدیران زن و مذاکره با سخنگوی دولت در راستای همکاری دستگاه‌ها برای ارائه داده‌های ثبتی سرشماری نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵؛
- پیگیری، آماده‌سازی، تجهیز و راهبری مهدکودک ویژه کارکنان مرکز آمار ایران در راستای اجرای قانون جوانی جمعیت و کسب امتیاز کامل شاخص عمومی مربوطه در ارزیابی عملکرد؛
- رصد و پایش مستمر سیاست‌ها، طرح‌ها، قوانین، مقررات و برنامه‌های حوزه زن و خانواده در مرکز به منظور بررسی نقاط قوت و شناسایی چالش‌ها و موانع اجرایی دستگاه و ارائه راهکارهای تخصصی کارآمد؛
- حضور مؤثر و ارائه نظرات پیشنهادی و مشورتی در فرایندهای تصمیم‌گیری‌های کلان مرکز آمار ایران مرتبط با حوزه زنان، خانواده و جمعیت؛
- همکاری و هم‌فکری با شورای فرهنگی در راستای ترویج فرهنگ فاطمی از طریق توزیع کتاب *مسطورا*، کتاب *آیه‌های زندگی*، برگزاری مسابقات متعدد کتاب‌خوانی (*خطبه متقین*، *جهاد تبیین مقام رهبری مدظله*، *مسطورا* و ...)، تغذیه نمایشگر اطلاع‌رسانی با محتوای مرتبط با فرهنگ سازمانی و عفاف و حجاب؛
- تهیه محتوا و تغذیه و به‌روزرسانی زیرسایت بانوان مرکز آمار ایران؛
- برگزاری جلسات متعدد با بانوان مانند نشست کتاب‌خوانی، دیدار بانوان با ریاست مرکز آمار، محفل انس با قرآن.
- حضور فعال مشاور بانوان در جلسات متعدد معاونت زنان ریاست جمهوری و سایر جلسات برون‌سازمانی از جمله نشست تجلیل از «زنان حکمران»، «بانوی مقاوم» و نشست‌های برگزارشده در سازمان تبلیغات، وزارت نیرو، وزارت ارتباطات، وزارت کشور و...؛
- همکاری و هم‌فکری در برگزاری مراسم از جمله مراسم «روز ازدواج» با دعوت از خانم دکتر ترابی جهت ارائه موضوع «ازدواج از منظر جمعیت‌شناسی»، مراسم «یادبود شهدای خدمت» و تهیه کلیپ مرتبط با دولت سیزدهم و... ؛
- برگزاری اردوی قم _ جمکران و اجرای مسابقه حدیث و
- برگزاری کلاس‌های ویژه بانوان در راستای هم‌افزایی و انتقال مهارت و تجارب.

عناوین طرح‌های پژوهشی پژوهشکده آمار

- فقر چند بعدی در ایران محاسبه شاخص فقر چند بعدی براساس چارچوب ملی (کودکان و خانوارها و بین‌المللی)؛
- پیش‌بینی نرخ بیکاری با استفاده از روش‌های یادگیری ماشین؛
- حساب اقتصادی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (حساب اقماری - بازه زمانی ۱۴۰۱-۱۳۹۱) ؛
- سنجش اقتصاد دیجیتال (سال ۱۴۰۰) ؛
- کاربرد یادگیری ماشینی در فرایند جانمایی داده‌های آمارگیری‌های خانواری.

عناوین دوره‌های آموزشی و وبینارهای تخصصی پژوهشکده آمار

- نمونه‌گیری نااحتمالی؛
- مدیریت داده‌ها با نرم‌افزار R؛
- محاسبات آماری در Excel؛
- آشنایی با اقتصاد ایران؛
- آشنایی با علم داده و کاربرد آن در آمار رسمی؛
- آمارگیری تلفنی در طرح‌های خانواری، روش‌ها و کاربردها؛
- آمارگیری ثبتي مبنا (مقدماتی) ؛
- آمار فضایی و کاربردهای آن؛
- آشنایی با نرم‌افزار Power BI (مقدماتی)؛
- آشنایی با نرم‌افزار Power BI (مقدماتی و پیشرفته)؛
- آشنایی با نرم‌افزار Excel (مقدماتی)؛
- آشنایی با نرم‌افزار Excel (پیشرفته)؛
- اقتصادسنجی با STATA؛
- آموزش نرم‌افزار SQL (مقدماتی)؛
- به‌مناسبت روز آمار و برنامه‌ریزی نشست تخصصی «نظام آماری نوین»؛
- نشست «نقش سرشماری عمومی کشاورزی در رفاه و آبادانی کشور»؛

- میزگرد «نقش فناوری‌های نوین در تحولات آمار رسمی» در هفدهمین کنفرانس آمار ایران؛
- نشست «آمار رسمی» در هفدهمین کنفرانس آمار ایران؛
- نشست تخصصی بررسی الزامات ثبت‌های پایه در سرشماری نفوس و مسکن ۱۴۰۳؛
- نشست تخصصی «جوانان نه شاغل نه در حال آموزش»؛
- سخنرانی تخصصی «آشنایی با هوش مصنوعی و کاربردهای آن در پژوهش».

عناوین جلسات، همکاری و رایزنی با سایر سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی پژوهشکده آمار

- جلسه متعدد همکاری مشترک پژوهشکده آمار و مؤسسه تحقیقات جمعیت کشور با موضوع انجام طرح‌های پژوهشی مشترک در حوزه جمعیت و قانون جوانی جمعیت؛
- جلسات متعدد همکاری مشترک با وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برای انجام طرح تهیه حساب‌های ICT و اقتصاد دیجیتال و تهیه نظام‌نامه سنجش اقتصاد دیجیتال طی برنامه هفتم پیشرفت ؛
- جلسه مشترک پژوهشکده آمار و پژوهشگاه امام صادق با موضوع بررسی چگونگی تهیه حساب‌های محیط زیست ؛
- جلسه مشترک وزارت تعاون و پژوهشکده آمار با موضوع محاسبه خط فقر و محاسبه حساب تعاون؛
- جلسه مشترک منطقه آزاد قشم و پژوهشکده آمار با موضوع محاسبه تولید ناخالص منطقه آزاد قشم؛
- جلسه مشترک بین انستیتو روان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران و پژوهشکده آمار در خصوص انجام طرح مشترک ؛
- جلسه مشترک مؤسسه تحقیقات سلامت و پژوهشکده آمار با موضوع تهیه حساب‌های سلامت؛
- جلسه مشترک با معاونت پژوهشی وزارت علوم و تحقیقات و پژوهشکده آمار در خصوص معرفی پژوهشکده، ظرفیت‌های آن و چگونگی ارتباط پژوهشکده با وزارت عتف؛
- جلسه مشترک با سازمان ملی زمین و مسکن برای انجام طرح نظام آماری آن سازمان؛
- جلسات مشترک با سازمان هدفمندی یارانه‌ها برای بازنگری در طرح آزمون وسع و روش‌های گردآوری داده‌های آن؛
- جلسه مشترک با سازمان امور اداری و استخدامی کشور با موضوع همکاری در تهیه سند ملی حکمرانی داده محور؛
- ۲۳مین جلسه هیئت امنای پژوهشکده آمار و ۲۸مین جلسه کمیسیون دائمی پژوهشکده آمار.

عناوین انتشارات پژوهشکده آمار

- کتاب مسئله‌های کاربردی در نظریه احتمال؛
- آماده‌سازی کتاب راهنمای بهبود و استفاده از داده‌های اداری در آمارهای کشاورزی - در صف انتشار؛
- مجله بررسی‌های آمار رسمی ایران (دوره ۳۲ شماره ۱) ؛

- مجله بررسی‌های آمار رسمی ایران (دوره ۳۲، شماره ۲ و دوره ۳۳ شماره ۱) - در صف انتشار.

سایر فعالیت‌های پژوهشکده آمار

- عضویت در کارگروه تبلیغات و اطلاع‌رسانی سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳؛
- مدیریت و راهبری تشکیل کارگروه مدیریت ریسک سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳؛
- اخذ مجوز نشر دیجیتال از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛
- عضویت و همکاری در کارگروه ثبت خانواری سرشماری نفوس و مسکن ۱۴۰۵؛
- عضویت و همکاری در کارگروه مهاجرت سرشماری نفوس و مسکن ۱۴۰۵؛
- عضویت و همکاری در کارگروه پردازش سرشماری نفوس و مسکن ۱۴۰۵ و انجام مطالعات؛
- عضویت و همکاری در کارگروه روش‌شناسی سرشماری نفوس و مسکن ۱۴۰۵ و انجام مطالعات.